…НЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

42-йил чиқиши № 2 (11.448). | 4 январь, душанба 1960 йил. | Баҳоси 20 тийин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА, ССР ИТТИФОҚИ ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА, ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Биз, Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикасининг меҳнаткашлари зўр хурсандчилик билан қалбларимиз жонажон партиямизнинг меҳри-муҳаббатига тўлиб-тошган ҳолда республикамиз ҳукуматнинг олий мукофоти — Ленин ордени билан мукофотланганлигига бағишланган митингга тўпландик.

Қорақалпоғистон меҳнаткашлари кичик бир меҳнатимизнинг юксак даражада тақдирланганлигини, аввало, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг республикамиз экономикаси ва маданиятини янада яшнатиш ҳақида жуда катта эътибор ва самимий ғамхўрлик кўрсатиб келаётганлигининг янги ифодасидир, деб биладилар.

Республикамиз етти йилликнинг дастлабки йилидаги муваффақиятларга КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукуматининг доно раҳбарлиги ва кундалик ёрдами туфайли, Қорақалпоғистондаги барча меҳнаткашларнинг фидокорона меҳнати туфайли эришди. Қорақалпоғистон колхоз ва совхозлари пахта ва бошқа экинлар етиштиришнинг прогрессив усулларини дадил ва кенг жорий этиш ҳамда техникадан ғоят унумли фойдаланиш натижасида экинларни парвариш қилишнинг асосий қуроли бўлиб келган кетмонни ишлатмайдиган бўлдилар ва пахта, пилла, маккажўхори ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтирдилар.

Биз шуни тушунамизки, етти йилликнинг дастлабки йилида социалистик мажбуриятларни бажаришда қўлга киритилган ва шу қадар юксак даражада тақдирланган муваффақиятларимизга улуғ рус халқининг, ўзбек халқининг ва мамлакатимиздаги барча халқларнинг қардошларча ёрдами туфайли эришдик. Биз Ўзбекистон ССР Хоразм области ва Туркманистон ССР Тошовуз области пахтакорлари билан бўлган традицион мусобақамизни ниҳоятда қадрлаймиз, ана шу мусобақадошларимиз ўзларининг қимматли маслаҳатлари билан бу йил 219 минг тоннадан кўпроқ пахта етиштириш ва териб олишда ҳамда етти йиллик планда 1961 йил учун белгиланган ишлаб чиқариш даражасига эришувимизда туғишган ака-укалардек ёрдам бердилар.

Республикамизнинг Ленин орденига сазовор бўлиши — биз қўлга киритган кичик муваффақиятларнинг эътироф этилишигина бўлиб қолмай, улуғ Ватанимиз шон-шуҳрати йўлида янги меҳнат қаҳрамонликларига ундайдиган даъват ҳамдир.

Биз жонажон Коммунистик партияни ва унинг ленинчи Марказий Комитетини ҳамда жонажон Совет ҳукуматини ишонтириб айтамизки, орденли республика деган унвонни юксак даражада сақлаймиз ва коммунизм тантанаси йўлида етти йиллик планни тезроқ амалга оширишдан иборат олижаноб ишга бутун кучларимизни, бутун ғайратимизни, қалбларимизнинг бутун ҳароратини сарфлаймиз.

XXI съезд тарихий қарорларидан ва яқиндагина ўз ишини тамомлаган КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорларидан ҳамда ҳукуматнинг олий мукофотидан илҳомланган биз, митинг қатнашчилари илгари олган социалистик мажбуриятларимизни қайта кўриб чиқдик, пахта, гўшт ва сут етиштириш юзасидан 1965 йил учун белгиланган даражага 1961 йилдаёқ эришишга ва давлатга 1961 йилда 275 минг тонна пахта, 23,1 минг тонна гўшт ва 60 минг тонна сут сотишга қарор қилдик.

Биз юксак мажбуриятларимизни муваффақиятли амалга оширмоқ учун етти йилликнинг иккинчи йили бўлган 1960 йилдаёқ республика колхозлари ва совхозларида 250 минг тонна пахта етиштиришга, Ватанга планда кўрсатилганидан икки баравар кўп гўшт ва сут сотишга, пилла, сабзавот ва картошка етиштириш юзасидан етти йиллик охирига белгиланган даражага эришишга қарор қилдик.

Биз муваффақият қозонишимизга ишонамиз. КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорлари туфайли меҳнат кўтаринкилиги янада ошиб кетганлиги — бунинг гаровидир. Қорақалпоғистон пахтакорлари мамлакат қишлоқ хўжалик илғорларининг фидокорона меҳнатларидан намуна олмоқдалар. Республиканинг атоқли звено бошлиғи, СССР Олий Совети депутати Ойим Камолова улардан ўрнак олиб, трактор ва пахта териш машинасини ҳайдашни ўрганишга, 1960 йилда комплекс механизациялашган звенога бошчилик қилиб, 40 гектар ернинг ҳар гектарида 80 центнердан ҳосил етиштиришга ва камида 250 тонна пахтани машинада териб олишга аҳд қилди. 1959 йилда ҳар гектар ердан 75 центнердан пахта ҳосили етиштирган ва ана шундай юксак мажбурият олган Ойим Камолова Тошкент область, Чиноз районидаги Киров номли колхознинг пахта териш машинасида ишловчи илғор механик-ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охуновани социалистик мусобақага чақирди. Ҳеч шубҳа йўқки ,бу олижаноб ишни республика пахтакорлари кенг қўллаб-қувватлайдилар ҳамда пахтачиликдаги неча юзлаб илғорлар бундан ўрнак оладилар.

Кадрлар танлаш ва уларни жой-жойига қўйиб ишлатишни янада яхшилаш, техника тараққиётини таъминлаш ва деҳқончилик маданиятини ошириш пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари бўйича етти йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажаришнинг ҳал қилувчи омили эканлигини биз яхши англаймиз.

Биз КПСС Марказий Комитетининг кўрсатмаларини ва ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг қимматли маслаҳатларини оғишмай амалга ошириб, комплекс механизацияни қишлоқ хўжалигига жорий этиш, пахта ва бошқа экинлар етиштиришнинг прогрессив усулларини қўлланиш, меҳнат унумдорлигини кескин ошириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари таннархини анча камайтириш учун бундан буён ҳам қатъият билан курашаберамиз.

Гўшт ва сут етиштиришни кўпайтиришга астойдил ва кескин ҳаракат қиламиз. Шу мақсадда ихтисослаштириш, чорва молларнинг наслини яхшилаш ва туёғини кўпайтириш соҳасида астойдил иш олиб борамиз, 1960 йилда 20 минг гектар ерга маккажўхори экамиз, ҳар гектар ердан камида 400 центнер кўкпоя оламиз, ҳар бир сигирга 15-17 тоннадан маккажўхори силоси тайёрлаб қўямиз.

Комсомоллар ва ёш ватанпарварлардан 5 минг кишини чорвачиликка юборамиз, фермаларни қишлоқ хўжалигида ишлаб, ўзини яхши кўрсатган коммунистлар билан мустаҳкамлаймиз.

КПСС Марказий Комитети Декабрь Пленуми қарорларини тушунтириш юзасидан республика меҳнаткашлари ўртасида кенг кўламда иш олиб бориш мажбуриятини оламиз, шу асосда бу йил юқори ҳосил олиш учун ҳозирдан зўр бериб ишлаймиз.

Ҳар қайси саноат корхонаси, ҳар қайси қурилишнинг, барча совхозлар ва колхозларнинг ишлаб чиқариш имкониятлари ва резервларидан энг кўп манфаат етказадиган қилиб фойдаланиш ва шу орқали КПСС XXI съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун ҳамма кучимизни сарфлаймиз. Бутун кучимизни коммунизм қурилишининг олижаноб ишига берамиз.

Яшасин севикли Совет Ватанимиз!

Яшасин Совет мамлакати халқларининг қудратли, бузилмас дўстлиги!

Яшасин жонажон Совет ҳукуматимиз!

Яшасин коммунизм қураётган совет халқи барча ғалабаларининг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

«ШАВҚАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН» МЕДАЛЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

31 декабрда, янги йил арафасида, Кремлда, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси, КПСС Марказий Комитети РСФСР бўйича Бюросининг Раиси Н. С. Хрушчевга, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. Г. Игнатовга, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари, КПСС Марказий Комитетининг РСФСР бўйича Бюроси Раисининг ўринбосари А. Б. Аристовга, РСФСР Министрлар Советининг Раиси Д. С. Полянскийга, СССР Қишлоқ хўжалик министри В. В. Мацкевичга, СССР Фанлар академияси Генетика илмий-тадқиқот институтининг директори Т. Д. Лисенкога, КПСС Марказий Комитетининг иттифоқчи республикалар бўйича қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири Г. А. Денисовга, КПСС Марказий Комитетининг РСФСР бўйича қишлоқ хўжалик бўлими мудири Г. И. Воробьевга, КПСС Марказий Комитетининг РСФСР бўйича партия органлари бўлими мудири М. Т. Ефремовга, КПСС Марказий Комитети секретарининг ёрдамчиси А. С. Шевченкога, КПСС Москва область комитетининг биринчи секретари П. Н. Демичевга, меҳнаткашлар депутатлари Москва область Совети ижроия комитетининг раиси В. И. Конотопга ва Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг академиги, Тимирязев номидаги қишлоқ хўжалик академияси сабзавотчилик кафедрасининг мудири В. И. Эдельштейнга «Шавқатли меҳнат учун» медалларини топширди.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе мукофотлаш тўғрисидаги Фармонни ўқиб берди.

К. Е. Ворошилов ўртоқ Н. С. Хрушчевга «Шавқатли меҳнат учун» медалини топширар экан, уни юксак мукофот олиш билан қизғин ва самимий табриклайди.

Никита Сергеевич Хрушчев медални қабул қилиб олиб, зўр иззат-ҳурмат билан тақиб юрадиган фахрий мукофот учун Коммунистик партияга ва СССР Олий Совети Президиумига чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилади. Сўнгра Н. С. Хрушчев ўзимнинг бутун кучимни бундан буён ҳам совет халқига ва мамлакатимизда коммунизм қуришдек буюк ишга бағишлайман, деди.

К. Е. Ворошилов сўзининг охирида мукофотланганларни медаллар олишлари билан яна бир марта табриклади ва уларга сиҳат-саломатлик, янги, 1960 йилда ўзларининг буюк ишларида янги муваффақиятлар тилади. (ТАСС).

Аргентинадаги „Кларин“ газетасининг директори Р. Нобленинг саволларига СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. ХРУШЧЕВнинг жавоблари

Аргентинадаги «Кларин» газетасининг директори Р. Нобле жаноблари СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевга мурожаат қилиб, баъзи бир саволларга жавоб беришни илтимос этди.

Р. Нобле жанобларининг саволларига Н. С. Хрушчевнинг берган жавоблари қуйида эълон қилинади.

Савол: 1960 йилда Россиянинг ёппасига қуролсизланишга нисбатан позицияси қандай бўлади?

Жавоб: Ҳеч бир муболағасиз айтиш мумкинки, қуролсизланиш проблемаси ҳозирги замоннинг энг зарур, энг қизғин проблемасидир, ҳозирги вақтда бу — ҳақиқатан ҳам масалаларнинг масаласидир. Шунинг учун ҳам сизнинг газетангизни ўқувчи газетхонлар 1960 йилга мўлжалланган истиқболлар орасида аввало ана шу қуролсизланиш масалаларига қизиқаётганликлари менимча диққатга сазовордир.

Қуролсизланиш проблемасининг ҳал қилинишидан жаҳоннинг ҳамма халқлари, ҳамма мамлакатлари манфаатдордир. Бу проблема экспертлар ва дипломатларнинг махсус кенгашлари доирасидан анча нарига чиқиб кетди. Зўр бериб қуролланишни ўзларига фақат даромад манбаи қилиб олган савдо-сотиқ аҳлларидан иборат кичик бир тўдани мустасно қилганда, бутун инсоният шу проблемани ҳамма мамлакатлар ва халқларнинг манфаатларини кўзлаб кечиктирмай ҳал қилишни талаб этмоқда. Лекин қуввати чексиз бўлган қирғин воситалари мавжуд бўлиб турган бир шароитда зўр бериб қуролланишни давом эттириш халқларнинг фаровонлигини оширишга ҳаржланиши мумкин бўлган маблағларни сарф қилиб юборишгагина олиб бормай, шу билан бирга мислсиз қирғин уруши бошланиб кетиш хавфининг кўпайишига ҳам олиб келиши ҳозир кўп кишилар учун очиқ ва равшан бўлиб қолди.

Совет кишиларининг тинчликка бўлган иродаси Совет ҳукумати учун олий қонундир, шу сабабли бу ҳавотирликлар Совет ҳукуматига аён ва тушунарлидир. Одамларнинг бахт ва саодатига хизмат қилмоқ учун ҳозирги вақтда илгари мисли кўрилмаган даражада имкониятга эга бўлиб қолаётган илм-фандан қирғин ва вайрон қилиш мақсадларида фойдаланилишига йўл қўйиш ярамайди.

СССР ҳукумати энг қатъий қадам қўйишни: қуролсизланиш проблемасини ҳозирги ва келажак авлодлар учун батамом, узил-кесил ва абадий ҳал қилиб беришни — ҳамма давлатларни уруш олиб боришнинг моддий воситаларидан маҳрум қилиб қўядиган шароитга солиб қўйишни таклиф этди.

Тўрт йил мобайнида ҳамма давлатлар тўла қуролсизланишни амалга оширмоқлари учун шу мақсадда биз нималарни таклиф қилаётганлигимизни қисқача эслатиб ўтаман.

Биз қуролли кучларнинг ҳаммасини тугатишни, қурол-яроғларнинг ҳамма турларини, шу жумладан атом, водород ва ракета қуролларини йўқ қилиб ташлашни, ҳарбий министрликлар ва генерал штабларни битиришни таклиф қилаётирмиз.

Биз ёшларга ҳарбий таълим беришни ҳамда ҳарбий ва ҳарбийлаштирилган муассасалар ва ташкилотларни бирор формада тиклашга қаратилган ҳар қандай ишларни қонун йўли билан тақиқлаб қўйишни таклиф қилаётирмиз.

Биз ёппасига ва батамом қуролсизланишни амалга ошириш натижасида бўшаб қоладиган маблағлардан аҳолидан олинадиган солиқларни камайтирмоқ ёки батамом бекор қилмоқ учун, кам тараққий этган мамлакатларни иқтисодий ривожлантириш ва уларга кенг равишда иқтисодий ёрдам кўрсатиш эҳтиёжлари учун фойдаланишни таклиф қилаётирмиз.

Ниҳоят биз давлатлар ихтиёрида фақат ички тартибни сақлаб турмоқ ва гражданларнинг шахсий хавфсизлигини муҳофаза қилмоқ учун мўлжалланган ва енгил отиш қуроли билан қуролланган полиция (милиция)нинг қатъий равишда чекланган контингентларигина қолсин, деб таклиф қилаётирмиз.

Ҳақиқатан мустаҳкам тинчликни таъминлашдан, келажак учун хавфсирашни абадий йўқотишдан иборат бўлган фақат биргина истакни кўзлаб қилинган бу таклифларни ҳамма халқлар якдиллик билан қувватламасликлари мумкин эмас. Шу

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ТЎҚУВЧИЛАР Л. СВЕТАШОВА, Е. СУХОРУКОВА, МАСТЕР ЁРДАМЧИСИ А. БОЧАРОВЛАРНИНГ АЖОЙИБ ТАШАББУСИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қайд қиладики, Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати 1-тўқув фабрикасининг тўқувчилари Л. Светашова, Е. Сухорукова ва мастер ёрдамчиси А. Бочаров ўртоқлар В. Гагановага эргашиб, қимматли ташаббус бошладилар: улар комбинатда биринчи бўлиб илғор комплектдан цехдаги энг қолоқ комплектга ўтиб ишлай бошладилар, бутун куч ва ғайратларини сарфлаб, асбоб-ускуналарни техникавий жиҳатдан намунали ҳолатга келтирдилар ва бу комплектни илғорлар сафига қўшдилар.

Л. Светашова, Е. Сухорукова ва А. Бочаров ўртоқлар ўз цехларида энг яхши кўрсаткичларни қўлга киритдилар ва КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумини муносиб кутиб олишга ҳаракат қилиб, ивановолик тўқувчи Юлия Вечерова сингари ўз олдиларига 1959 йилнинг охиригача асбоб-ускуналарнинг иш унумини етти йилликнинг охирига белгиланган даражага етказишдек муҳим вазифани қўйдилар.

Шу мақсадда улар асбоб-ускуналарни яхшироқ парвариш қила бошладилар, иш услубларини такомиллаштирдилар. Бунинг натижасида улар ҳар бир операцияда вақтни тежайдиган бўлдилар. Бу тўқувчилар асбоб-ускуналар ишидаги кичик нуқсонларни ўзлари тугатадилар ва шу билан мастер ёрдамчисига тўқув станокларини созлашда вақтдан яхшироқ фойдаланиш имкониятини туғдириб берадилар.

1959 йилнинг ўрталарида цехда энг қолоқ ҳисобланган бу комплект ҳозирги вақтда асбоб-ускуналар унумдорлигини 1965 йилга мўлжалланган даражадан ҳам ошириб юборди.

Илғор ишчилар ишни тўғри ташкил этишлари, ипнинг узилишини камайтиришлари ва асбоб-ускуналарнинг бекор туриб қолиш вақтини камайтиришлари туфайли йиллик топшириқни муддатидан илгари бажардилар. Ўртоқ Л. Светашова йиллик нормадан ташқари 24,4 минг метр, Е. Сухорукова 37 минг метр хом сурп ишлаб чиқарди.

Л. Светашова, Е. Сухорукова, А. Бочаров ўртоқларнинг қимматли ташаббусини Тошкент тўқимачилик комбинатининг юзларча эркак ва аёл ишчилари қўллаб-қувватладилар. Ҳозирги вақтда 366 ип йигирувчи, тўқувчи ва бошқа касбдаги ишчилар асбоб-ускуналарнинг иш унуми жиҳатидан 1965 йилга белгиланган даражага етиб олдилар. Улар орасида мастер ёрдамчиси Қосимхўжаев, ип йигирувчилардан Рустамова, Алпатова, Галаутдинова, тўқувчилардан Судоплатова, Корнеева ва бошқа кўпгина ўртоқлар бор.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети қарор қилади:

1. Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчилари Л. Светашова, Е. Сухорукова, мастер ёрдамчиси А. Бочаров ўртоқларнинг ажойиб намуна[си] маъқуллансин. Улар фидокорона меҳнат билан меҳнатда янги ютуқларни қўлга киритган ва асбоб-ускуналарнинг иш унумини етти йилликнинг охирига белгиланган даражага етказган Валентина Гаганова ва Юлия Вечероваларнинг қимматли ташаббусини жо[нди]лдан қўллаб-қувватладилар.

2. Область, шаҳар, райо[н] [пар]тия комитетлари, Ўзбекисто[н] ЛКСМ Марказий Комитети [в]а касаба союзлари Совети зимм[а]сига Светашова, Сухорукова, Бочаров ўртоқларнинг ватанпарварлик [на]мунасини пропаганда қилиш юклатилсин. Бу ўртоқларнинг ватанпарварлик ҳаракатида меҳнат унумдорлигини ва асбоб-ускуналар иш унумини янада ошириш, ишлаб чиқариш ҳажмини муттасил кўпайтиришдаги катта резервлар очиб берилмоқда.

Тўқимачиларнинг ташаббуси ҳар томонлама қўллаб-қувватлансин, бу ташаббус республика корхоналарида кенг ёйилсин.

ДОНГДОР ТЎҚУВЧИЛАР

(МУХБИРИМИЗ БИЛАН СУҲБАТДА)

— Ўтган йил сизлар меҳнат унумдорлигини оширишда мисли кўрилмаган юксак кўрсаткичларга эришдингиз. Бунинг сири қаерда?

— Нима десам экан. Биласизми, ҳар бир ишчи, ҳар бир ходим меҳнатни баракали қилиши мумкин. Лекин яхши меҳнат қилса-ю, ташаббускор бўлмаса, албатта, ҳали сиз айтгандай «мисли кўрилмаган юксак кўрсаткичларга» эришолмайди.

Юқоридаги саволга донгдор тўқувчи Екатерина Ефимовна Сухорукова шу жавобни берди. Фидокорона меҳнат қилиб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлган бу аёл ўз ёнига икки ёшни олиб, шундай ажойиб ташаббус билан чиқдики, бутун комбинат ишчилари уларни чин қалбдан олқишлаётир.

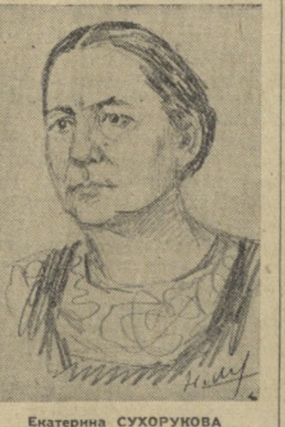

Екатерина СУХОРУКОВА

Ўтган йил ўртоқ Сухорукова мастер ёрдамчиси Аркадий Бочаров ва тўқувчи қиз Любовь Светашова билан биргаликда биринчи тўқув фабрикасидаги энг қолоқ комплектга ўтди. Орадан кўп ўтмай, улар айб эски дастгоҳларда эмас, балки ташкилотчиликда эканлигини исбот қилдилар.

Аркадий БОЧАРОВ

Екатерина Ефимовна тўқув дастгоҳларининг ипидан-нинасигача билиб олган. Шу сабабли арзимаган нуқсон билан тўхтаб қолган дастгоҳни мастерни чақириб ўтирмасдан ўзи тузатиб, дарҳол ишга тушириб юбораверади. Любовь ҳам ўз устозидан ана шуларни ўрганди. Мастер ёрдамчиси эса ана шу вақт ичида дастгоҳларни обдон кўздан кечиради, деталларни алмаштиради, уларнинг юқори унум билан тўхтовсиз ишлашини таъминлайдиган техника чораларини кўради.

Шундай қилиб, пухта ремонт қилинган дастгоҳлар сира тўхтамай ишлаши натижасида меҳнат унумдорлиги кун сайин ошаборди. Шуни айтиш кифояки, 1958 йилда ҳар соатда 3 метр 40 сантиметр сурп тўқиган дастгоҳ шу кунларда 4 метрдан зиёд сурп тўқияпти. Илғорларнинг комплектида 48 та дастгоҳ бор. Ўзингиз бир хомчўт қилиб кўринг, шу дастгоҳларнинг ҳар бири бир соат ичида белгиланганидан 60 сантиметр кўп сурп тўқиса, 8 соат ичида қанча газмол чиқади! Мастер ёрдамчиси дастгоҳларнинг техника кўрсаткичларини шу даражага кўтардики, энди улар узоқ вақт давомида бузилмай ишлайберади.

— Мен, — дейди тўқувчи қиз Любовь Светашова, — ип узилганида уни қандай қилиб тезроқ улаш тўғрисида кўп бош қотирдим. Екатерина Ефимовна ип улашнинг эски усулидан бутунлай воз кечиш керак деди. Биз жуда чаққон ҳаракат қилиб, бу операцияни илгариги тўрт секунддан 2, 3, узоғи билан 2,5 секунд ичида бажаришга муваффақ бўлдик ва бу усулни комбинатимиздаги бошқа тўқувчилар орасида ёйдик. Мана шунинг ўзиёқ, дастгоҳларнинг кўп вақт бекор туриб қолишига бутунлай хотима берди...

Гагановачи тўқувчилар янги йилда янада зўр ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилабошладилар. Улар ўтган йилнинг ўзидаёқ дастгоҳларнинг иш унумини 1965 йилга белгиланган даражага етказишга эришдилар. Ленин орденли моҳир тўқувчи Екатерина Ефимовна Сухорукова ҳамда у билан бирга меҳнат қилаётган азамат ёшлар етти йилликнинг иккинчи йилида ҳам катта ғалабаларга эришиш учун курашга отландилар.

Любовь СВЕТАШОВА

ХАЛҚЛАР ЎРТАСИДА ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК УЧУН!

ЯНГИ ЙИЛ МУНОСАБАТИ БИЛАН КАТТА КРЕМЛЬ САРОЙИДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

Ўтган 1959 йил Совет Иттифоқи тарихига ажойиб саҳифа бўлиб киради. Қудратли социалистик давлатнинг шон-шуҳратини оширган буюк ғалабалар кўп миллионли халқнинг ижодий, яратувчилик меҳнати туфайли қўлга киритилди.

Биринчи январга ўтар кечаси Катта Кремль Саройига қарийб бир ярим минг меҳмон келди. Бу ерда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати янги йил муносабати билан традицион қабул маросими ўтказди.

А. Б. Аристов, Л. И. Брежнев, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, А. Н. Косигин, Д. С. Полянский ўртоқлар Георгиевский залига кириб келганларида залдагилар уларни самимий кутиб олдилар.

Қабул маросимида министрлар, марказий бошқарма ва муассасаларнинг раҳбарлари, СССР ва РСФСР Олий Советларининг депутатлари, Совет Иттифоқи маршаллари, Совет Армияси генераллари, олимлар, ёзувчилар, артистлар, ишлаб чиқариш илғорлари ҳозир бўлдилар.

Меҳмонлар орасида дипломатик корпус аъзолари, совет ва чет эл журналистлари, Москва ва бутун [ру]сь патриархи Алексий ҳам бор [бўл]дилар.

[Э]ски, 1959 йилнинг охирги да[қиқа]лар[ида] Н. С. Хрушчев ўтиб [ке]тган [й]ил учун, яъни совет ки[шилар]ига [ва] бутун дунё халқлари[га] [...]гина яхшиликлар келтирган, [...]ро кескинликни юмшатиш ва [...]ликни мустаҳкамлаш имкониятларини эркин кўрсатиб берган йил учун қадаҳ кўтаришни таклиф этди. Лекин, деди Н. С. Хрушчев, эски 1959 йил қандай яхши бўлса ҳам, мен 1960 йилнинг янада яхшироқ бўлишига аминман.

Бу сўзлар қизғин қарсаклар билан кутиб олинди.

Тез орада радиодан дикторнинг овози эшитилди. У, Совет халқига КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Янги йил табригини ўқиб эшиттирди. Улар ишчиларга, колхозчиларга, халқ интеллигенциясига, Совет Қуролли Кучларининг жангчиларига, ажойиб совет ёшларига, социалистик Ватанимизнинг барча меҳнаткашларига мурожаат қилдилар. Эфирда Кремль минорасидаги курантнинг ўн икки марта занг ургани эшитилади.

Георгиевский залида бир неча секундга чироғ ўчиб туради. Лекин шу зумдаёқ бу ерда ўрнатилган улкан арчадаги рангба-ранг чироғлар ёниб кетиб, прожектор нурлари ичида қиш манзараси пайдо бўлади, жуда кўп қор учқунлари ёғиб тургандек бўлади. Залнинг тўрида юлдуз тўла осмонда жилмайиб турган Ой тасвири пайдо бўлади. Унинг устида ярқираб турган нуқта Совет вимпелини Ойга олиб борган космик ракета қўнган жойни кўрсатиб туради.

Янги йилингиз қутлуғ бўлсин, азиз ўртоқлар! Янги йилингиз қутлуғ бўлсин, ҳурматли жаноблар, азиз меҳмонларимиз! — дейди СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев ҳозир бўлганларга мурожаат қилиб. Ҳамма бир-бирини кириб келган Янги йил билан қутлайди.

Сўнгра Н. С. Хрушчев Совет Иттифоқининг улуғ ишчилар синфи шарафига, меҳнаткаш колхозчи деҳқонлар шарафига, халқ интеллигенцияси, кўп миллатли совет халқи шарафига табрик сўзлари айтади.

Н. С. Хрушчев социалистик мамлакатларнинг маҳкам ҳамкорлиги ва қардошларча дўстлиги шарафига, социализм ва коммунизм қуриш учун курашда ирода ва кучлар бирлиги шарафига табрик хитоблари айтганда залда яна қарсаклар бошланади.

Н. С. Хрушчев чет эл дипломатларига мурожаат қилиб, бундай деди: Бутун дунёда мустаҳкам тинчлик учун, барча мамлакатларнинг халқлари ўртасида дўстлик учун, сизларнинг соғлиғингиз учун, жаноб элчилар, сизларнинг халқлар ўртасида дўстликни кучайтириш ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш йўлида ҳамма ишларни қилишингиз учун.

Дипломатик корпус номидан корпус дуайени, Швециянинг СССР даги элчиси Рольф Р. Сульман қисқача нутқ сўзлади. У Янги йил муносабати билан, Н. С. Хрушчев бошлиқ Совет ҳукуматига энг яхши истакларини изҳор қилди ҳамда совет халқига мамлакатнинг тинч тараққиётида янада муваффақиятлар тилади.

Янги йил учрашуви вақтида Н. С. Хрушчев шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шарафига, коммунизм қурилиши учун, Совет касаба союзлари, ажойиб совет ёшлари, шонли Комсомол шарафига, коммунизм қуриш учун курашда эркаклар билан баравар қадам ташлаб бораётган совет хотин-қизлари шарафига табрик хитоблари айтди.

Н. С. Хрушчев Совет Иттифоқи Қуролли Кучлари шарафига, солдатлар, матрослар, сержантлар, офицерлар, генераллар, адмираллар, маршаллар шарафига, совет халқига садоқат билан хизмат қилувчилар ва унинг чегараларини қўриқловчиларнинг ҳаммаси шарафига табрик сўзлари айтди.

СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Р. Я. Малиновский Совет Қуролли Кучлари ёппасига қуролсизланишни қўллаб-қувватлайдилар, деди. У совет халқининг равнақи учун, СССР ҳукумати аъзолари ва унинг бошлиғи Н. С. Хрушчев соғлиғига қадаҳ кўтарди.

Катта Кремль Саройида Янги йилни кутиб олиш кечаси дўстона, самимий вазиятда ўтди. Қабул маросими вақтида атоқли санъат усталари иштирокида концерт қўйилди. (ТАСС).

Аргентинадаги „Кларин“ газетасининг директори Р. Нобленинг саволларига СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. ХРУШЧЕВнинг жавоблари

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

нарсага шубҳа бўлиши мумкин эмаски, ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги бизнинг таклифларимиз халқлар орасида овозга қўйилганида эди, бу таклифни ер юзидаги аҳолининг мутлоқ кўпчилиги қувватлаган бўлур эди.

Қуролсизланиш масалалари билан шуғулланмоқ учун ўн мамлакат вакилларидан иборат қилиб тузилган янги Комитет 1960 йилда ишга киришади. Бу комитет халқаро вазиятнинг жиддий равишда яхшиланиши учун шарт-шароит вужудга келганлиги очиқ кўриниб турган вазиятда ўз ишини бошлайди. Шу муносабат билан аввало, ёппасига ва батамом қуролсизланиш масаласи ҳозирги вақтда халқлар олдида турган энг муҳим масаладир деб, ва шу сабабли бу масалани тезроқ ҳал қилмоқ учун бутун куч ва ғайратни сарфламоқ зарур деб, Қўшма Штатларга борган вақтимда президент Дуайт Эйзенхауэр билан бамаслаҳат бир фикрга келганлигимизнинг, шунингдек Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси XIV сессияси шу ҳақда чиқарган қарорнинг ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтиш зарур.

Мана шуларнинг ҳаммаси барча давлатларнинг ҳукуматлари ёппасига ва батамом қуролсизланиш вазифасини лозим бўлган даражада тушуниб ва реалистик равишда ҳал қилиш йўлини тутадилар деган муайян умид туғдирмоқда. Агар шундай қилинадиган бўлса, у ҳолда бошланиб келаётган йил инсониятнинг қурол-яроғ ва армиялар бўлмайдиган тинчлик замони ҳақидаги, урушлар бўлмайдиган тинчлик замони тўғрисидаги азалдан қилиб келган орзулари рўёбга чиқа бошлаган йил бўлиб тарихга кирган бўлур эди. Латин Америкаси мамлакатларининг халқлари ва бутун дунё халқлари шу нарсага амин бўлишлари мумкинки, совет кишилари бу улуғ ва олижаноб мақсадга тезроқ эришиш йўлидаги ўзларининг куч [illegible]ғайратларини бир дақиқа бўлса [illegible] сусайтирмайдилар.

Савол: 1960 йилда Россиянинг ядро қуроли синовларига нисбатан позицияси қандай бўлади?

Жавоб: Бу масалада ҳам бизнинг [illegible]зициямиз ҳаммага яхши маълум[illegible]. Биз ядро қуроли ҳамма турла[illegible] синовларини [illegible] тўхта[illegible] ва тўхтатганда ҳам дарҳол [illegible]шни талаб қилиб келмоқда[illegible]. [illegible]ундай қилиш ядро қуроли [illegible] зўр бериб қуролланишни тў[illegible] равишда тўхтатиш ҳамда ядро [illegible]ортлашлари натижасида миллион-миллион одамларнинг ҳаётига ва сиҳат-саломатлигига туғилаётган хатарни йўқотиш йўлида қўйилган жуда муҳим қадам бўлур эди.

Давлатлар ўртасида ҳамкорлик қилинишига интилиш ва ҳозирги вақтда бу интилиш халқаро муносабатларда ўзига йўл очаётганлиги бу мақсадга эришиш йўлига атайин солинаётган ҳамма ғовларни олиб ташлашга ёрдам беради, деб умид қилгимиз келади. СССР ҳукумати атом ва водород қуролларининг ҳамма синовларини тўхтатганига ҳийли вақт бўлди ва, Ғарб давлатлари бу синовларни бошлаб юбормасалар, СССР ҳукумати ҳам бу синовларни бошламайди. Биз ядро синовларини абадий тўхтатиш тўғрисида шу бугуноқ битим тузишга тайёрмиз ва бунинг учун зарур шароитнинг ҳаммаси вужудга келтирилган деб ҳисоблаймиз. Энди гап Ғарбдаги партнёрларимизда қолди.

Савол: Халқаро вазиятда рўй берган ўзгаришлар муносабати билан 1960 йилда истаган бир мамлакатдаги ҳар қандай коммерсант бошқа ҳар қандай мамлакатнинг вакиллари билан ҳеч бир иқтисодий ёки сиёсий чеклашларга дуч келмаган ҳолда савдо-сотиқ қилиши мумкин бўлиб қолади, деб кутиши мумкинми?

Жавоб: Агар очиғини айтсам, савда-сотиқ — халқаро вазиятнинг ҳолатини белгиламоқ учун яхши асбобдир. Яна шундай демоқ ҳам мумкинки, давлатлар ўртасидаги иқтисодий алоқалар улар ўртасидаги сиёсий муносабатларни мустаҳкамлашнинг энг муҳим факторидир. Халқаро иқлимда ўтган йил рўй берган илиқлик, ҳеч шубҳасиз, халқаро савдо-сотиқнинг ривожланишига ҳам яхши таъсир ўтказиши лозим. Ниҳоят, давлатлар ўртасидаги савдо-сотиқ соҳасида «совуқ уруш» йиллари мобайнида атайин вужудга келтирилган ҳар хил тўсиқлар олиб ташланади, деб умид қилгимиз келади.

Совет Иттифоқи ҳозирги вақтда етмишдан ортиқ мамлакат билан савдо-сотиқ қилмоқда. Шу мамлакатларнинг кўпчилиги билан қилинаётган савдо-сотиқ ўзаро манфаатларга мос бўлиб тушаётган савдо битимлари ва шартномалари асосида олиб борилмоқда. Биз мамлакатлар ўртасида ўзаро манфаатли иқтисодий алоқаларни ва савдо алоқаларини янада кенгайтиришни талаб қилмоқдамиз. Бизга на «совуқ уруш», на оловли урушнинг кераги йўқ. Истаган мамлакатдан истаган коммерсант ва истаган вақтда СССРга савдо музокаралари олиб бормоқ ҳамда савдо битимлари тузмоқ учун келиши мумкин. Латин Америкаси мамлакатларининг вакиллари ҳам шундай қилишлари мумкин, улар Совет Иттифоқида ҳамиша хурсандлик билан кутиб олинадилар.

Савол: 1960 йилда Россиянинг Латин Америкасига нисбатан сиёсатида асосий мақсад нимадан иборат бўлади?

Жавоб: Совет Иттифоқининг тинчликни таъминлаш ва ер юзидаги ҳамма халқлар билан тинч ҳамкорлик қилиш имкониятини таъминлашдан бошқа ҳеч қандай мақсади йўқ. Бошқа мамлакатлар қайси географик районда бўлмасин, биз шу мамлакатлар билан ўз муносабатларимизни мана шу асосий принцип негизига қурмоқдамиз.

Латин Америкаси мамлакатларидаги халқларнинг ўз мамлакатларидаги миллий экономикани ва маданиятни юксалтириш йўлида куч ва ғайрат сарфлаётганликларига жуда яхши тушуниб ва хайрихоҳлик билан қарамоқдамиз. Совет Иттифоқи билан Латин Америкаси мамлакатлари ўртасида дўстона муносабатларнинг ривожланишига, иқтисодий соҳада ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилинишига, маданий-илмий алоқаларнинг ва бошқа алоқаларнинг ривожланишига тўсқинлик қиладиган бирор низоли масалалар улар ўртасида бўлган эмас ва йўқ. Шу вақтгача СССР билан Латин Америкасидаги бир қанча мамлакатлар ўртасида ҳали нормал дипломатик муносабатлар боғланмаган экан, савдо-иқтисодий ва маданий алоқалар етарлик равишда ривожланмаган экан, бунинг учун биз айбли эмас.

Яна шуни ҳам унутмаслик керакки, Совет Иттифоқи билан Латин Америкаси мамлакатлари ўртасида муносабатларнинг ривожланиши халқаро вазиятга ҳеч шубҳасиз муайян хайрли таъсир ўтказган бўлур эди, давлатлар ўртасидаги муносабатларда кескинликни янада юмшатишга ёрдам берган бўлур эди. Биз шу улуғ мақсадларга эришмоқ учун жаҳоннинг ҳамма мамлакатлари билан жуда тенг равишда ҳамкорлик қилишга тарафдормиз.

Савол: Россия Космосни забт этиш соҳасида 1960 йилда нималар қилмоқчи? Инсон келгуси йилда Ойга ва бошқа осмоний жисмларга бориб етадими?

Жавоб: Ҳозирги кунда бу соҳада прогнозлар қилиш жуда қийин. Илм-фан ҳозир шу қадар тез, ғоят фантастик суръатлар билан тараққий этмоқдаки, ҳатто «Келажак» деган тушунчанинг ўзи ҳам жуда нисбий маънога эга бўлиб қолмоқда. Олимларимиз фан, техника ва маданиятнинг жуда хилма-хил соҳаларида янгидан-янги муваффақиятларга эришаётганликлари тўғрисида ҳар куни тўлқинлантирувчи хабарлар келиб турибди. Бу ютуқлар энг дадил прогнозлар ва планларда кутилганидан ҳам ўтиб кетиши мумкин. Ернинг биринчи йўлдоши муваффақиятли равишда учирилганлиги, фақат 1959 йилнинг бир ўзидагина учта совет космик ракетаси учирилганлиги сингари қаҳрамонликларга қувонмай бўладими, биз, бутун инсоният бу билан фахрланмаслигимиз мумкинми, ахир.

Совет кишисининг қўли билан яратилган биринчи космик жисмлар тинчликни кўзловчи фанга хизмат қилдирилди. Совет кишиларининг космосни ўрганиш соҳасида бундан буён қиладиган куч ва ғайратлари ҳам шу йўлда олиб борилади. Бироқ, космосни ўрганишдаги бу жуда катта муваффақиятлар бошланғич муваффақиятлардир, холос. Жаҳон, ҳеч шубҳасиз, бу соҳада тағин ҳам улуғвор катта муваффақиятларнинг шоҳиди бўлажак.

Савол: Сиз, Бош Министр жаноблари жаҳоннинг бошқа мамлакатларига, жумладан Аргентинага 1960 йил учун қандай тилаклар билдиришни истар эдингиз?

Жавоб: Биз, совет кишиларининг самимий истаги шуки, 1960 йил тинч-тотув яшаш принциплари тўла равишда тантана қиладиган, «совуқ уруш» батамом тугатиладиган ва янги уруш хавфи абадий йўқотиладиган йил бўлиб қолсин, деймиз. Менинг билдирмоқчи бўлган истагим шуки, янги йилда хоҳ катта, хоҳ кичик ҳамма давлатларнинг бирлаштирилган куч ва ғайратлари инсониятни ана шу муқаддас мақсадларни қўлга киритишга яқинлаштирсин, деймаn.

Совет Иттифоқи халқлари Аргентинанинг талантли халқига катта хайрихоҳлик ва чуқур ҳурмат ҳислари билан қарайдилар. Совет Иттифоқи халқлари номидан, шунингдек шахсан ўз номимдан Аргентина халқига муваффақиятлар ва равнақ тилаб, энг самимий истакларимни йўллайман.

1959 йил, 30 декабрь.

БАЖАРИЛДИ

Туркманистон ССР саноати ялпи маҳсулот чиқариш ва буюмларнинг асосий турларини — нефть, олтингугурт, сульфат, иод, бром чиқариш йиллик планини бажарди.

* * *

Наманган область саноат корхоналари ялпи маҳсулот чиқариш ва энг асосий буюмларнинг кўп турларини ишлаб чиқариш бўйича 1959 йил планини муддатидан илгари бажарди.

* * *

Тошкент область матлубот жамияти коллективи етти йилликнинг биринчи йили — 1959 йил товар оборот планини муддатидан илгари 29 декабрдаёқ 100 процент қилиб бажарди. Ўтган йилга нисбатан бу йил аҳолига 140 миллион сўмлик товар кўп сотилди.

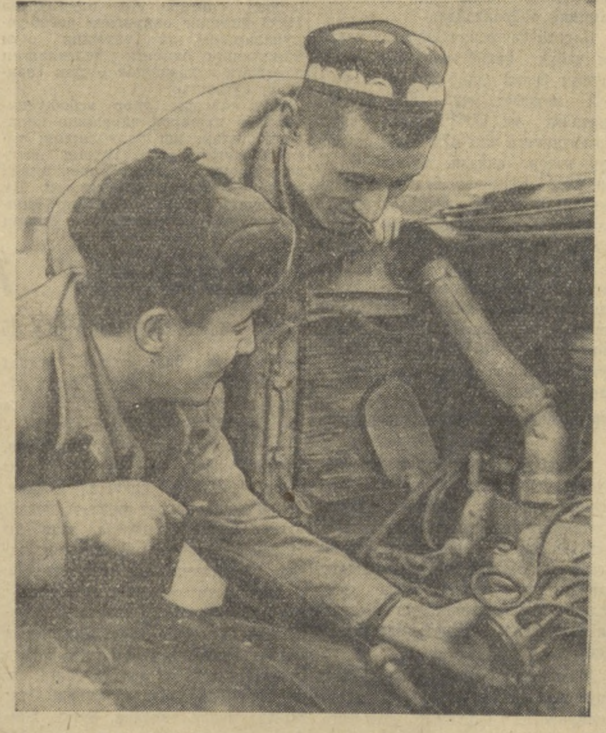

Андижондаги 21-автобаза коллективи етти йилликнинг биринчи йилида 124 тонна ёнилғи тежади. СУРАТДА: илғор шофёрлардан М. Сотиболдиев ва М. Нурматов (ўнгда) ўз автомашинаси билан капитал ремонтсиз 300 минг километр йўл босди.

Л. Мейнерт фотоси

ПЛЕНУМ ҚАТНАШЧИСИ ДОКЛАДИ

Колхозчилар йиғилишида Мелиқўзи УМУРЗОҚОВ ҳикояси

Поп районидаги Ленин номли колхоз клуби одамлар билан лиқ тўлди. Бу ерга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мелиқўзи Умурзоқовнинг КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми ҳақидаги докладини тинглаш учун қўшни колхозлардан ҳам кўпгина кишилар келишди. Йиғилганлар донгдор механизаторнинг ҳар бир сўзини зўр эътибор билан тингладилар.

Мелиқўзи Умурзоқов КПСС Марказий Комитетининг Пленуми қандай ўтганлиги ҳақида, доклад ва музокаралар ҳақида, Никита Сергеевич Хрушчевнинг ажойиб нутқи ҳақида, Пленум қабул қилган қарор ҳақида муфассал гапириб берди.

— КПСС Марказий Комитетининг Пленумида, — деди ўртоқ Умурзоқов, — Рязань области ва бошқа илғор областлар мисолида хўжаликнинг ҳамма тармоқлари маҳсулдорлигини, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш учун колхоз ва совхозларда нақадар катта резервлар борлиги кўрсатиб берилди.

Бундай резервлар бизнинг колхозимизда ҳам бор. Масалан, бизнинг бригадани олиб кўрайлик. Биз ҳар гектар ердан 52 центнердан пахта териб олиб, ўз мажбуриятимизни ошириб бажардик. Меҳнатга яроқли ҳар бир кишига 18 тоннага яқин пахта етиштирилди. Лекин, механизация резервларидан тўлароқ фойдаланилганда каттароқ муваффақиятни қўлга киритиш мумкин бўлур эди. КПСС Марказий Комитети Пленумининг ҳужжатлари қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун мавжуд бўлган ҳамма резервларни қидириб топиш ва бу резервлардан фойдаланишга қаратилган.

Мелиқўзи Умурзоқов айтдики, у бошлиқ трактор-далачилик бригадасининг аъзолари 1960 йил учун илгари қабул қилинган мажбуриятни қайта кўриб чиқишга қарор қилган. Бригада 106 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнердан ҳосил олиш учун кураш олиб боришга аҳд қилган. Бригада ҳаммаси бўлиб 636 тонна, яъни ҳар бир ишловчи ҳисобига 25 тоннадан пахта етиштиради.

Умурзоқовнинг ўзи 1960 йилда машинада 300 тонна пахта териб беришга аҳд қилган.

Доклаңдан кейин колхоз бригадири, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Умриниса Ҳайитова, трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи Деҳқон Эрипов, колхоз раиси Аҳмаджон Одилов сўзга чиқдилар. Уларнинг ҳаммаси КПСС Марказий Комитети Пленумининг пахта, чорва маҳсулотлари, мева ва сабзавот етиштиришни кўпайтириш резервлари тўғрисидаги қарорини қизғин маъқулладилар.

Ленин номли колхоз аъзоларининг йиғилиши қабул қилган резолюцияда КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорини қизғин маъқулланди ва етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш юзасидан илгари қабул қилинган мажбуриятни қайта кўриб чиқишга қарор қилинди. Колхоз аъзолари етти йилликнинг охирида 5450 тонна пахта етиштиришдан иборат топшириқни илгари белгиланганидек 1963 йилда эмас, балки ҳосилдорликни ошириш ва янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига бир йил илгари, яъни 1962 йилда бажариш мажбуриятини олдилар.

Етти йиллик планда белгиланган 179 тонна гўшт етиштириш топшириғини илгари қабул қилинган мажбуриятда кўрсатилганидек 1964 йилда эмас, балки 1962 йилда бажариш мўлжалланмоқда. Сут ва тухум етиштириш бўйича етти йиллик топшириқ илгариги мажбуриятда белгиланган муддатдан икки йил илгари бажарилади.

Ленин номли колхоз аъзолари Поп районидаги барча колхозчилар ва «Найман» совхози ишчиларига, шунингдек Наманган областидаги барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига мурожаат қилиб, КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорига меҳнат зафарлари билан жавоб беришга, етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш мажбуриятларини қайта кўриб чиқишга, резервлардан тўлароқ фойдаланишга, колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришини янада юксалтириш учун қўшимча тадбирлар кўришга чақирдилар.

Поп районидаги Ленин номли колхоз аъзоларининг қимматли ташаббуси ҳақидаги хабар Тўрақўрғон районидаги «Гигант» колхозига тез етиб борди. Колхозчиларнинг КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми якунларини муҳокама қилишга бағишланган йиғилишида пахта етиштириш бўйича 1965 йилга мўлжалланган даражага 1962 йилда эришишга қарор қилинди. Шу билан бирга, планда белгиланган 7 минг 500 тонна ўрнига 8 минг 800 тонна пахта етиштиришга аҳд қилинди. Марказий Фарғонада янги ерларни ўзлаштириш юзасидан катта ишларни қилиш белгиланди.

Гўшт ва сут етиштириш етти йиллик топшириғини белгиланган муддатдан 3 йил илгари бажаришга қарор қилинди.

Колхознинг илғор механизатори Ортиқ Нурматов Валентина Гаганова ва Ғанишер Юнусовдан ўрнак олиб, янги ерларга ўтиб ишлашга, у ерда янги бригада тузиб 85 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта олишга аҳд қилди. 1959 йилда ўртоқ Нурматов машинада 131 тонна пахта терди. 1960 йилда 250 тонна пахта териш мажбуриятини олди.

СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг Индонезияга қиладиган сафари ҳақида

Индонезия Республикасининг президенти ва бош министри СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевни дўстлик визити [illegible] Индонезияга келишга таклиф этганлиги ҳақида бундан илгари хабар [illegible]линган эди.

1959 йил ноябрида Н. С. Хрушчев турли мамлакатларнинг давлат ва сиёсий арбоблари ўртасида шахсий алоқалар халқлар ўртасидаги яқинлашувнинг муҳим воситасидир ҳамда ҳамжиҳатликнинг ривожланишига ва мустаҳкамланишига ёрдам беради, деб ҳисоблаб, бу таклифни самимий миннатдорчилик туйғуси билан қабул қилганлигини доктор Сукарнога маълум қилди.

Кейинги вақтда СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев билан Индонезия Республикасининг президенти ва бош министри Сукарно ана шу сафарга доир масалалар юзасидан фикр олишдилар, бунинг натижасида Н. С. Хрушчев Индонезияга 1960 йил февраль ойида келади, деб бамаслаҳат бир битимга келинди.

Ҳар иккала томон Н. С. Хрушчевнинг Индонезияга қиладиган сафари Совет Иттифоқи билан Индонезия ўртасида мавжуд дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантиришда янги муҳим давр бўлади, шунингдек халқаро кескинликнинг янада юмшашига ва Осиёда ҳамда бутун дунёда тинчлик ишини мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб ишонч билдирдилар.

ЯНГИ ЛОТЕРЕЯ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1960 йилда республикада жами 48 миллион сўмлик пул-буюм лотереяси чиқариш тўғрисида қарор қабул қилди. Лотереялар ҳар бири 12 миллион сўмдан қилиб, тўрт марта алоҳида-алоҳида чиқарилади. Лотерея билетларининг баҳоси уч сўм қилиб белгиланди. Ютуқларнинг жами суммаси чиқарилган билетлар суммасининг 50 процентини ташкил қилади.

Чиқариладиган ҳар галги лотерея билетлари 20 минг сериядан иборат бўлиб, уларнинг ҳаммаси учун 00001 дан 80000 гача умумий номерлаштирилади. Ҳар бир серияда 001 дан 200 номергача 200 билет бўлади.

Лотерея ютуқлари тиражи 1960 йилда ўтказилади: 1-марта чиқарилган лотерея 15 мартда Тошкент шаҳрида, 2-марта чиқарилган лотерея 15 июнда Чирчиқ шаҳрида, 3-марта чиқарилган лотерея 15 сентябрда Бухоро шаҳрида, 4-марта чиқарилган лотерея 30 ноябрда Тошкент шаҳрида ўйналади.

Ҳар бир тиражда ўйналадиган буюм ютуқлари ичида 2 «Волга» автомашинаси, 4 «Москвич» автомашинаси, 2 та бир квартирали тўрт хонали (деталлардан иборат) уй, 24 мотоцикл ва мотороллер, 15 пианино, 20 телевизор ва жуда кўп ашёлар ўйналади.

Лотерея билетлари қатъий ихтиёрий асосда нақд пулга омонат кассаларида, паркларда, стадионларда, театрларда, кинотеатрларда, магазинларда, алоқа муассасаларида, газета киоскаларида, темир йўл поездларида ва вокзалларда сотилади.

Лотерея билетларини бевосита корхоналарда, муассасаларда ва ташкилотларда (юқорида кўрсатилганларидан ташқари) сотиш рухсат этилмайди.

Ютуқ чиққан лотерея билетлари ҳақ тўлаш учун 1961 йил 30 июнгача кўрсатилиши мумкин. Шу муддатдан кейин лотерея ўз кучини йўқотиб, тўлаш учун қабул қилинмайди.

Биринчи марта чиқарилган лотерея билетлари 1960 йил 1 январдан бошлаб сотила бошланади.

Музика мактабининг 20 йиллиги

Яқинда Тошкент давлат консерваториясининг Катта залида Успенский номидаги ўн йиллик болалар музика мактаби ўқувчиларининг тантанали битирув кечаси бўлди.

Музика мактаби ташкил топганидан буён ўтган 20 йил ичида ўнлаб, юзлаб ёш музикачиларни тайёрлаб етиштирди, улар Тошкент консерваториясида ўқишни муваффақиятли давом эттирдилар ва ҳозир Ўрта Осиёдаги турли шаҳарларда ишламоқдалар. Мактаб коллективи профессионал музикачиларни маҳаллий миллат ёшлари ҳисобига кўпайтиришга алоҳида эътибор қилмоқда.

Тантанали кечани Тошкент консерваториясининг директори, СССР халқ артисти, профессор М. Ашрафий очди. Мактабнинг 20 йиллик ижодий йўли тўғрисида унинг директори Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи О. С. Поликарпова доклад қилди.

Мактаб адресига бу ерда тарбияланиб, Москва, Ленинград, Харьков, Одесса ва мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларида ишлаётган кишилардан телеграмма ва хатлар олинди.

Тантанали кеча охирида мактаб коллективи ижросида катта концерт қўйиб берилди.

11 МИЛЛИАРД 300 МИЛЛИОН

Ўзбекистон ССР матлубот кооперацияси КПСС XXI съезди қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми шарафига социалистик мусобақани кучайтириб йиллик чакана савдо товар обороти планини муддатидан илгари бажарди. Қишлоқ аҳолисига 11 миллиард 300 миллион сўмга яқин, яъни 1958 йилга нисбатан 9,8 процент кўп саноат ва озиқ-овқат моллари сотилди. Айниқса, Наманган, Тошкент, Самарқанд, Бухоро область матлубот союзлари ва Қорақалпоғистон АССР матлубот союзи йиллик товар обороти планини бажаришда катта ютуқларга эришдилар.

ФАРҒОНА ҚУРУВЧИЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Фарғона область қурилиш индустриясининг қурувчилари, монтажчилари ва барча ходимлари 1959 йилги уй-жой қурилиши давлат планини 103,5 процент бажардилар. 46.651 квадрат метр уй-жой майдони фойдаланишга топширилди, бу эса 1958 йилдагидан 1462 квадрат метр кўпроқдир.

КАДРЛАР ЎҚИШИ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пропаганда ва агитация бўлими сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари мудирларининг беш кунлик семинарини ўтказди.

Семинар қатнашчилари учун «КПСС XXI съезди — коммунизм қурувчилар съезди», «СССРда социализмнинг тўла ва узил-кесил ғалабаси тўғрисида», «Социализмдан коммунизмга ўтиш даврида социалистик давлатнинг роли», «Социалистик мулк икки формасининг яқинлашиши ва қўшилиши тўғрисида» ва марксча-ленинча назариянинг бошқа масалалари ҳақида лекциялар ўқилди. Шунингдек халқаро аҳвол, илмий-атеистик пропаганданинг формалари ва методлари тўғрисида, пропагандист нутқининг маданияти ҳақида, атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш, кимё полимерлари ҳақида, космик учишлар, Ўзбекистонда фан ва техникани тараққий эттириш истиқболлари тўғрисида ҳам лекциялар ўқилди.

Машғулотларда пропаганда ишлари соҳасидаги тажрибалар ўртоқлашилди. Семинар қатнашчилари «Ташсельмаш» заводи ва тўқимачилик комбинати ҳузуридаги сиёсий маориф кабинетларида, Орджоникидзе районида, Тошкент телевизион марказида бўлдилар.

* * *

Область газеталари редакциялари пропаганда ва партия турмуши бўлимлари мудирларининг курслари ҳам ўтказилди. Курсларда марксча-ленинча назария ва газета ишининг айрим масалаларидан лекциялар ўқилди. Редакция ходимлари ўзлари тўплаган тажрибаларни ўртоқлашдилар, республика пойтахтидаги бир қанча саноат корхоналари ва маданий-оқартув муассасаларининг иши билан танишдилар. (ЎзТАГ).

ҚАЙРОҚҚУМ—КОНИБОДОМ—ҚЎҚОН

Юқори вольтли электр энергияси берадиган Қайроққум — Конибодом — Қўқон линияси бугун фойдаланишга топширилди.

Эндиликда Ленинобод яқинида қурилган, Ўрта Осиёда энг йирик «Халқлар дўстлиги» гидроэлектр станциясидан энергия Тожикистон ва Ўзбекистондаги иккита йирик шаҳарнинг саноат ва коммунал корхоналарига келмоқда. Бу линиянинг узунлиги қарийб икки юз километрдир. (ТАСС).

ХЕРСОН НАРЗАНИ

ХЕРСОН. (ТАСС). Шаҳарда минерал сувнинг бой манбаи топилди. Бу сув ўзининг даволаш хоссаси жиҳатидан Кавказ нарзанидан қолишмайди.

КИЕВ МЕТРОСИ

Яқинда Украина пойтахтида янги метрополитен ишга туширилади. Метро қурувчилар ерости йўлининг сўнгги метрларини битказмоқдалар. Днепр дарёсидан вокзалгача бўлган масофа фойдаланишга топширилмоқчи. Шаҳар кўчаларида метро станциясининг ташқи бинолари қад кўтармоқда.

Х. М. АБДУЛЛАЕВ—ФРАНЦИЯ ГЕОЛОГИЯ ЖАМИЯТИНИНГ АЪЗОСИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти Ленин мукофоти лауреати Х. М. Абдуллаев Франциянинг бир группа йир[illegible] олимлари тақдимига мувофиқ [illegible]нинг Франция геология жами[illegible]нинг аъзоси қилиб сайланган[illegible] тўғрисида хабар олди.

Франция геология жа[illegible] ташкил топганлигига 129[illegible] бўлди. Унинг составида ўз[illegible]лари билан бутун жаҳонга [illegible]ҳур бўлган турли мамла[illegible]нинг таниқли геолог ол[illegible] бор. (ЎзТАГ).

БУГУНГИ НОРИНКАПА

Норин дарёси билан Қорадарё оралиғи ўтмишда чакалакзор, ботқоқликдан иборат эди. Бу икки дарё оралиғида қамиш, дарахт шохларидан тикилган капаларда бир неча оила муҳтожликда яшарди.

Совет ҳокимияти йилларида Норинкапанинг қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгарди. У, йил сайин гуллаб-яшнаётган колхоз қишлоғига айланди. Ҳозир бу ерда ўзбек, қорақалпоқ, рус, украин, тожик, татар, корейс каби 9 миллат вакилларидан иборат 12000 дан ортиқ киши бир оила аъзоларидек аҳил ва бадавлат яшамоқда.

Қишлоқдаги «Октябрь» колхози етти йилликнинг биринчи йилида 3000 гектар ерга чигит экди. Колхозчиларнинг фидокорона меҳнатлари туфайли она-Ватанга гектаридан 26,5 центнердан пахта топширилиб, олинган социалистик мажбурият ортиғи билан бажарилди. Қўриқ ерларни ўзлаштириш ҳисобига пахта майдони йил сайин кенгайиб, ҳосилдорлик ортиб бормоқда. Кейинги уч йил ичида пахта ҳосили гектар бошига 9 центнердан кўпроқ ошди. Давлатга пилла, гўшт, ёғ, жун, тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш планлари ҳам йилдан-йилга ортиғи билан бажарилмоқда.

Қишлоқ ўз педагоги, агроном, зоотехник, врач, инженер-техник ходимларига эга. Буларнинг кўпчилиги норинкапаликдирлар. Колхозда 38 агроном ишлайди. Қишлоқдаги учта ўрта, тўртта етти йиллик ва битта бошланғич мактабда 2750 бола ўқимоқда. Ўрта ёки олий маълумотли киши бўлмаган хонадон йўқ.

Кундалик газеталарнинг бирон сонини қолдирмай ўқиб бориш, куни билан қилинган фидокорона меҳнатдан сўнг колхоз клубида кинофильмлар кўриш, кутубхоналарда китобхонлик қилиш қишлоқ аҳолисига одат бўлиб қолган. 1273 колхозчи 1960 йил учун 137 минг сўмликдан ортиқ газета ва журналларга обуна бўлди.

Қишлоқда касалхона, амбулатория, аптека, икки жойда туғруқхона ва етти жойда медпункт бор. Колхоз правлениеси касалхонага енгил «ЗИМ» машинаси олиб берган.

Қишлоқ тўла электрлашган. Колхоз радиоузелларидан барча колхозчилар хонадони ва жамоат биноларига радио точкалар туширилган. Марказий жойда сельмаг, культмаг, 7 та қизил чойхона, ҳаммом, сартарошхона, нонвойхона, 9 та болалар боқча, яслиси, ветеринария пункти, 2 та тегирмон, 3 та киноустановка ва ҳар қайсиси 10 мингдан 30 минг сўмликкача китоб фондига эга бўлган 6 та кутубхона бор.

Колхоз қишлоғида жамоат ва уй-жой бинолари қуриш йил сайин кўпаймоқда. 1959 йилнинг ўзида колхозчилар учун 317 та уй қурилди. Булардан ташқари, правление учун 18 хонали янги бино, 3 жойда трактор парки ва устахонаси, 3 та қизил чойхона, 38 хонали ўрта мактаб, иккита етти йиллик ва битта бошланғич мактаб бинолари, молхона, чўчқахона, икки жойда отхона қурилди.

Норинкапани обод қилишда колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Маҳкамжон Обидов, қишлоқ Советининг раиси коммунист Аҳмаджон Каримов ва депутатлар зўр ғайрат ва ташаббус кўрсатмоқдалар. Колхознинг етти йиллик планида яқин уч йил ичида яна 1200 колхозчи учун уй, Маданият саройи, интернат-мактаб қуриш, чорва моллар биноларини кенгайтириш ва тўла механизациялаштириш кўзда тутилган.

Норинкапанинг бугунги қиёфаси ана шундай.

В. УСМОНОВ.

«Октябрь» колхозининг энтомолог-агрономи.

ДЎСТЛИК САЛОМИ

Темирқул УМЕТАЛИЕВ

Ўзбекистон, янграйверсин шуҳрат-шонинг
Сен Шарқдаги порлаб турган чўлпон юлдуз.
Халқинг ботир, ишинг буюк, бойдир конинг,
Бир ўлкасан тунларинг ҳам худди кундуз.

Табриклайман Наманганнинг пахтакорин,
Оқ олтиндан осмон ўпар хирмонингни.
Табриклайман Самарқанднинг миришкорин,
Яйраб ўсган қиз-келининг, ўғлонингни.

Ғурурим зўр: сенга ўхшаш қўшнилар кўп,
Қувончимдан учгим келар қанот боғлаб.
Коммунизм манзилига бизлар бир тўп —
Бормоқдамиз, душманларнинг бағрин доғлаб.

Сен теролган миллион-миллион тонна ҳосил,
Қайси тоғдан камлик қилар шу замонда.
Ёрим ўғил туққан каби севинган дил,
Сирнинг суви Мирзачўлга юрган онда.

Чўлинг — пахта, ўйинг — пахта, сойинг — пахта,
Пахтакорсан қаҳрамонлик касби-коринг.
Пахта терган гўзалларни мен ҳам мақтай
Пахта билан обод, кўркам, ҳур диёринг.

Кезсам сенинг гул ёпинган боғ-роғингда,
Булбул тинмай мадҳинг ўқиб қилар хониш.
Лекин менга сенинг олтин қишлоғингда,
Даланг гўзал кўринади, деҳқон-таниш.

Зафарингни тинглаб, жўрмиз биз ялланга,
Дўстинг қирғиз халқидан ҳам ўтли салом.
Ҳар толага қалбимиздан зўр аланга,
Қуёш нури каби сингсин, хуллас калом.

Ўзбекистон, янграйверсин шуҳрат-шонинг,
Сен Шарқдаги порлаб турган чўлпон юлдуз.
Халқинг ботир, ишинг буюк, бойдир конинг,
Бир ўлкасан тунларинг ҳам худди кундуз.

Қирғизчадан ҲАМИД НУРИЙ таржимаси.

Мирзачўл пахта тозалаш заводида қўл меҳнати тобора камаймоқда. СУРАТДА: ишчи Муҳаммадали Зиёдов пахта тойларини махсус кўтаргичлар ёрдами билан ҳар куни 50 тоннага етказиб тахламоқда.

И. Глауберзон фотоси.

МЕҲНАТ КУНИ ВА МЕХАНИЗАЦИЯ

Колхозимиз аъзолари етти йилликнинг биринчи йили вазифаларини муваффақиятли бажариш учун катта куч, бой тажриба билан киришдилар. Кўкламда ерни яхши тайёрлаб, янги прогрессив усулда чигит экилди.

Қишлоқ хўжалик йили бошланиши олдидан ҳамма далачилик бригадаларига ва чорвачилик фермаларига смета тузиб бердик. Бу сметада бригада йил давомида нима ишлар қилиши ва бу ишларга қанча меҳнат сарфланиши кераклиги, пировардида даромад ва харажатлар неча сўмни ташкил қилиши кўрсатилган эди.

Йил бошида 2650 гектар пахта майдонидан 6400 тонна ҳосил етиштиришга 390 минг меҳнат куни сарфланиши мўлжалланган эди. Биз йил охиригача давлатга 8 минг тонна пахта сотдик. Етиштирилган ҳосил пландагидан 1600 тонна кўп бўлишига қарамай, йил бўйи 345 минг меҳнат куни сарфланди. Агар планда кўрсатилган меҳнат куни сарфланганда, бу, тахминан 460—465 мингни ташкил қиларди. Демак, фақат пахтачиликнинг ўзидан 60—65 минг меҳнат ёки тахминан 2 миллион сўм тежадик.

Колхозимизда пахтачиликни комплекс механизациялаш учун кескин кураш олиб борилди. Деярлик ҳамма майдондаги ғўзалар икки томонлама парвариш қилинди. Жуда катта иқтисодий тежашга эришганимизнинг асосий сабабларидан бири ҳам мана шу. Техниканинг ҳосияти туфайли пахта ҳосилдорлигини кескин ошириб, ҳар гектар ердан пландаги 24 ўрнига 30,2 центнердан ҳосил кўтардик. Бу — 1958 йилдагига нисбатан гектарига 8,2 центнердан кўпдир.

1958 йили колхозда бир центнер пахта етиштириш учун 195 сўм сарфланган бўлса, 1959 йилда 160 сўм сарфланди. Айрим бригадаларда пахта таннархини камайтиришда бундан ҳам яхши натижаларга эришилди. Эллик центнерчилар ҳаракатининг ташаббускори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғанишер Юнусов бошлиқ бригадада 82 гектар янги ердан 60 центнердан «оқ олтин» олинди. Бригада аъзолари бир центнер пахтани етиштиришга 82 сўм сарфладилар.

Биз пахта ҳосилининг сифатли бўлиши учун курашдик. Натижада давлатга топширилган ҳосилнинг 88 проценти биринчи сортларга сотилди. Шунинг учун пахтачиликдан келган даромадимиз пландаги 19 миллион сўм ўрнига 25 миллион сўмга етди. 10 дан ортиқ пахтачилик бригадасининг ҳар бири 1 миллион 100 минг сўмдан тортиб, 1 миллион 900 минг сўмгача даромад олдилар.

Иқтисодий тежаш ва даромадни оширишда МТСдан техника сотиб олганимиз катта фойда берди. Ҳисоб-китобларга қараганда агар техника МТСники бўлса, 1959 йилда етиштирилган пахта ҳосили учун 3 миллион сўмга яқин натура ҳақи тўлашимиз керак экан. Биз пахтачиликдаги техника харажатлариг, механизаторларга фақат 1 миллион 800 минг сўм сарфладик. Бундан, техника ўз қўлимизга ўтганидан кейин иқтисодий жиҳатдан кўп маблағ тежалаётгани кўриниб турибди.

Чорвачилик, боғдорчилик, паррандачилик, пиллачилик соҳаларидан ҳам 4 миллион сўмга яқин даромад олдик. Шунинг учун бўлинмас фондга 5 миллион 600 минг сўм ажратдик. 1960 йилдан бошлаб ана шу маблағлар ҳисобига янги-янги бинолар қуриб, қишлоғимизни янада обод қиламиз.

Бултур Фарҳод ГЭСидан қувват олиб, қишлоғимизни электр нурига ғарқ қилдик. Тез кунда водопровод ишга тушади. Қишлоқ йўлларига асфальт ётқизиш учун 1 миллион сўм ажратдик.

Кейинги йилларда ободончиликка катта эътибор бердик. Бир ярим миллион сўм пул сарфлаб, катта ҳаммом қуриб олдик. Клуб, маданий чойхона, касалхона, туғруқхона, қуртхона сингари жамоат бинолари қад кўтарди. Колхозчиларимизнинг кўпчилиги данғиллама уйларга кўчиб кирди.

Етти йилликнинг иккинчи йилидаги режаларимиз яна ҳам катта. Пахта майдонини кенгайтириш мақсадида 300 гектар янги ер очдик. Ҳосилдорликни янада кўтариш учун шу кунларда қизғин кураш боряпти. Ҳамма экин майдонлари шудгорлаб қўйилди. Кўп миқдорда маҳаллий ўғит тўпланди. Ернинг шўрини ювиш ишлари тамомланди. Буларнинг ҳаммаси бу йил хўжаликнинг барча тармоқларидан ўтган йилгидан ҳам мўл ва арзон маҳсулот етиштириш учун катта заминдир.

Н. РАҲМАТОВ,

Гулистон районидаги Ленин номли колхознинг бош бухгалтери.

ҚИРДА ПИСТАЗОР, ТЎҚАЙ-МЕВАЗОР

Каттақўрғон район ўрмон хўжалиги ходимлари 3000 гектар майдонда дарахтзор ва мевазорлар барпо қилдилар, шу жумладан 1000 гектарга писта экдилар. Писта бу йил ҳосилга кирди.

Баҳорикор ерларда пистазорлар, дарахтзорлар барпо қилишда Исломов, Рўзибоев, Боймиров ва Эргашев ўртоқлар яхши ташаббус кўрсатмоқдалар. Улар ўзлари эккан пистанинг 70—80 процентини кўкартиб олишга муваффақ бўлдилар.

Бундан ташқари Қорадарё соҳилидаги тўқай ва партов ерлар ўзлаштирилиб, 3 миллион тупдан кўпроқ дарахт кўчатлари ўтқазилди. Дарахт ўтқазиш, қатор ораларини ишлаш ва кўчатларни кўчириш механизация ёрдамида амалга оширилди.

Етти йилликнинг биринчи йилида ўрмон хўжалигимиз бутун кўрсаткичлар бўйича планни бажарди. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қароридан илҳомланган меҳнатсевар ишчиларимиз дарахт ўтқазиш ойлигида 200 минг туп дарахт ўтқаздилар, 600 килограмм ўрик ва шафтоли данагини экдилар, 320 минг ток, 700 минг терак қаламчаси тайёрладилар, 1 миллионга яқин кўчат Каттақўрғон группа районлари ва Бухоро области районларига юборилди.

Н. ЯХЁЕВ.

Каттақўрғон район ўрмон хўжалиги директори.

ТОЗА СУВ

Фарғона область: Куйбишев районидаги «Коммунизм», «Правда», Киров номли, Сталин номли колхозларда ва «Риштон» совхозида артезиан қудуғи қурилиб, аҳоли тоза сув билан таъминланди.

* * *

Райондаги оҳак кони йиллик планни 11 ойда 124 процентга етказиб бажарди. Ҳозир кон ишчилари бир кеча-кундузда 12—16 тоннадан оҳак чиқармоқдалар.

Х. ЙЎЛДОШЕВ.

ТРАКТОР ҚОР ОСТИДА

20 гектарлик яхлит картанинг ўртасида «ДТ-54» трактори ва плуглар қор остида занг босиб ётипти. Трактор ёнда ҳам, теварак-атрофда ҳам ҳеч ким кўринмайди.

Кун тушган оғган. Шу пайт карта четидаги катта йўлдан мотоциклга мингашган икки киши ўтиб қолди. Биз уларни тўхтатдик. Бири — механик Мухтор Шокиров, иккинчиси колхоз партия ташкилотининг секретари Қулой Қорақулов экан.

— Бу трактор неча кундан бери тўхтаб ётипти? — деб сўрадик улардан.

— Шудгор бошлангандан бери.

— Нима сабабдан?

— Сабабини колхоз идорасига бориб биласиз. Биз ҳам шу масалада колхоз раисининг олдига боряпмиз, тракторчини ҳам уйидан олиб кетмоқчимиз.

Идорага бордик. Правление раиси Бўрон Аҳадов ҳузурида тракторчи Саид Иброҳимовдан бошқа 5—6 киши ўтирибди. Колхоз механиги Шокиров тракторчи Саид Иброҳимовнинг колхоз техникасига масъулиятсизлик билан қараганлигини ачиниб гапирмоқда.

Маълум бўлишича, Саид Иброҳимов уч йилда тўртта тракторни ишдан чиқарган. 1959 йилнинг баҳорида янги тракторни мойсиз ҳайдаб, коробка передачани эритиб юборган. Ҳалиги карта ичида турган трактор эса бундан бир ярим ой илгари РТСда ремонтдан чиқарилиб, Иброҳимовнинг қўлига топширилган экан.

Жамоат мулкига бефарқ қарашга одатланиб қолган Иброҳимов борийўғи уч гектар ер ҳайдагач, бу тракторнинг ҳам двигателига автол қуйишни эсдан чиқариб, унинг моторини эритиб бутунлай ишдан чиқарган.

Ленин номли колхоз правлениеси ва партия ташкилоти механизаторлар номига доғ туширган Иброҳимов билан ҳамон муросасозлик қилиб келмоқда. Колхозда шудгорлаш жуда чўзилиб кетяпти. 1715 гектар пахта майдонидан энди 618 гектари шудгор қилинди. Колхоздаги 10 та ҳайдов тракторидан 7 таси далага чиқарилган бўлса-да, уларнинг кунлик иш унуми 5—6 гектардан ошмайди.

Ангор район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, РТС ходимлари Ленин номли колхозда техникага бўлаётган нотўғри муносабатни кўра-била туриб негадир индамай келаётирлар.

А. ХАЛИЛОВ,

«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

БЎРДОҚИГА БОҚ! 150 ҚЎЙ, 50 ҚОРАМОЛ ТЕЖАЛДИ

Косон районидаги Хрушчев номли совхоз чорвадорлари Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг «Республикада чорва молларини йил бўйи бўрдоқига боқишни ташкил қилиш тўғрисида»ги қарорига амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Совхознинг 3-бўлимида ўртоқ Элмуродов бошлиқ бўрдоқичилик фермаси ташкил этилди. Ҳозир фермада 80 бош қорамол, 80 бош чўчқа, 500 қўй бўрдоқи қилиб боқилмоқда. Бу молларга рацион бўйича ширали концентрат озуқалар берилаётир. Ферма коллективи 1960 йилнинг биринчи кварталида гўшт планига 700 центнер бўрдоқи мол топширади.

— Бўрдоқичилик, — дейди совхоз директори ўртоқ Берди Ниёзов, хўжалигимизга катта фойда келтирмоқда. Илгари ўртача семизликдаги моллар гўштга топширилган бўлса, ҳозир қўйларнинг тирик вазни 48—50 килограммга, қорамолларнинг вазни 250—300 килограммга етказиб топширилмоқда. Бўрдоқи гўшти арзонга тушмоқда. Бундан ташқари биз шу кварталнинг ўзидагина гўштга семиз мол топшириш ҳисобига 150 дан ортиқ қўй ва 50 дан ортиқ қорамолни тежаб қолдик.

С. НУРОВ.

САБЗАВОТ МЎЛ-КЎЛЧИЛИГИ

Ўтган йили республикамиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXI съездининг тарихий қарорларини бажариш учун курашиб, пахта, дон, сабзавот, картошка, қовун-тарвуз етиштиришни кўпайтириш, чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишда катта муваффақиятларга эришдилар. Давлатга ҳар қачонгидан ҳам кўп пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари сотилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1959 йилнинг бошида область ташкилотларининг тақдимига мувофиқ сабзавот ҳамда картошка етиштиришни кўпайтириш юзасидан етти йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш тадбирларини белгиладилар. Жойларда бу қарорни бажариш юзасидан катта ишлар қилинди. Аввало, кейинги йилларда қисқариб кетган сабзавот экинлари майдони қайта тикланди. Илғор хўжаликларнинг тажрибаси асосида шаҳар атрофи районларидаги колхозлар ва айрим далачилик бригадалари ихтисослаштирилди. Тошкент шаҳри атрофида сабзавот экувчи икки совхоз, Фарғона областида «Сўх» совхози ташкил этилди. Бўстонлиқ районидаги ҳамма колхозлар картошка ва сабзавот экадиган бўлди. Халқ хўжалиги кенгашларига қарашли совхозларнинг экин планлари қайта кўриб чиқилди.

Сабзавот етиштирувчи хўжаликларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш соҳасида ҳам катта тадбирлар амалга оширилди. Сабзавотчилик билан шуғулланувчи колхозлар ва совхозлар 1959 йилда анча миқдорда машина, минерал ўғит, парник рамлари олдилар. Улар шу йил баҳорда Россия федерациясидан келтирилган уруғлик билан кўп миқдорда таъминланди.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари етти йилликнинг биринчи йилига якун ясаётган ҳозирги кунларда республика партия ва ҳукумати томонидан кўрилган тадбирларнинг жуда яхши натижа берганлигини қувонч билан айтиш мумкин. 1959 йил картошка ва сабзавот етиштиришни кўпайтиришда кескин бурилиш йили бўлди. Бу экинлар майдони 1958 йилдагига нисбатан бир ярим баравар кенгайди ва ҳосилдорлик ошди, 200 минг тоннадан ортиқ картошка етиштирилди. Бу — 1953 йилдагидан икки баравар, 1958 йилдагидан 80 минг тонна кўпдир. 1959 йилда 1953 йилдагидан икки баравардан зиёд кўп сабзавот етиштирилди. Бунга асосан ҳосилдорликни ошириш йўли билан эришилди. Ҳар гектар ердан олинган ўртача ҳосил 110 центнерга етди.

Картошка, сабзавот ва қовун-тарвуз етиштириш соҳасида эришилган дастлабки ютуқлар аҳолини ана шу маҳсулотлар билан, саноатни эса хомашё билан таъминлашни анча яхшилаш имкониятини берди. Республика колхоз ва совхозлари картошка, сабзавот тайёрлаш ҳамда харид қилиш йиллик планларини ўтган йилдагидан анча илгари бажардилар. 1959 йил 1 декабргача 1958 йилдагига қараганда 25,5 минг тонна кўп картошка тайёрланди ва харид қилинди. Сабзавот тайёрлаш ва харид қилиш плани 103 процент бажарилди. 1958 йилдагидан 52,8 минг тонна кўп сабзавот, 37,2 минг тонна кўп қовун-тарвуз тайёрланди ва харид қилинди.

Ихтисослаштирилган совхозларнинг ташкил этилиши, колхозлар ва айрим бригадаларнинг махсуслаштирилганлиги, халқ хўжалиги кенгашларига қарашли совхозларнинг ялпи маҳсулотни кўпайтирганлиги натижасида давлат савдо ташкилотларининг картошка, сабзавот ва қовун-тарвуз билан савдо қилишлари анча яхшиланди. Тошкент шаҳар Советининг савдо бошқармаси берган маълумотга қараганда 1959 йилнинг 11 ойи мобайнида 1958 йилдагига нисбатан анча кўп сабзавот, картошка ва қовун-тарвуз сотилган. Шу билан бирга, колхозлар ва колхозчилар ҳам бозорларда ишчилар ҳамда хизматчиларга кўп миқдорда маҳсулот сотганлар. Масалан, Тошкент шаҳридаги бозорларда 1959 йилнинг 11 ойи мобайнида 30 минг тонна картошка, 63 минг тонна сабзавот, 55 минг тонна қовун-тарвуз сотилган.

Бироқ, областларда картошка, сабзавот ва қовун-тарвуз етиштиришни кўпайтириш учун мавжуд имкониятлардан фойдаланилмаётир. Ялпи маҳсулот етиштиришни ҳосилдорликни ошириш йўли билан кўпайтириш соҳасидаги резервлардан айниқса қониқарсиз фойдаланилмоқда. Сабзавот, картошка ва қовун-тарвуз экиш ва уларни парвариш қилиш агротехникаси ҳамон паст. Бу соҳада янги, прогрессив агротехника етарли қўлланилмаётир. Сабзавотчилик хўжаликларининг раҳбарлари ва мутахассислари шуни унутмасликлари керакки, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари асосан ҳосилдорликни ошириш йўли билан кўпайтирилади. Бунинг учун агротехника даражасини ошириш, фан ва илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш керак.

Ерни чуқур ҳайдаш ва тупроқни яхши ишлаш картошка ва сабзавот ҳосилдорлигини оширишда жуда катта аҳамиятга эга эканлигини фан ютуқлари ва илғорлар тажрибаси яққол кўрсатди. Шунинг учун ерни саёз ҳайдашдан бутунлай воз кечиш, картошка, сабзавот экинлари майдонини тракторлар билан чуқур ҳайдаш лозим. Сабзавот экувчи колхоз ва совхозларда бригадаларнинг ерига пишиб етилишига ва сермеҳнатлигига қараб уч-тўрт хил сабзавот экиш усулини кенг қўлланиш лозим.

Илғор хўжаликлар, айниқса шаҳар атрофидаги колхозларни сабзавот етиштиришда чиринди тувакчалардан самарали фойдаланмоқдалар, бу билан улар оддий усулда етиштирилгандагига қараганда анча кўп миқдорда картошка ва сабзавот ҳосили олмоқдалар. Чиринди тувакчаларда етиштирилган экинлардан 30—35 процент кўп ҳосил олинмоқда ва эрта пиширилмоқда. Масалан, карам 15 кун, помидор 18—20 кун илгари етилади. Бу усулни ҳамма сабзавотчилик колхоз ва совхозларида кенг қўлланиш зарур.

1960 йилда сабзавотчилик колхоз ва совхозлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари мавжуд техникадан фойдаланишни тубдан яхшилашлари керак. Шу билан бирга гўнг ва бошқа маҳаллий ўғитлардан самарали фойдаланиш, бунинг учун аввало гўнгни чиритиш, бегона ўтларнинг илдизларини йўқотиш тадбирларини кўриш шарт.

Суғориладиган ерлардан тўғри фойдаланиш сабзавот ва картошка етиштиришни кўпайтиришда алоҳида аҳамиятга эгадир. Ҳолбуки, бу соҳада жуда кўп камчиликлар бор. Бу камчиликларни тугатиш керак. Шундай қилиш керакки, сабзавот, картошка ва қовун-тарвуз экиш учун ажратилган ерлардан бир қарич ҳам бўш қолмасин.

Республикада аҳолини сабзавот билан таъминлашга масъулиятсизлик билан қараётган хўжаликлар ҳам йўқ эмас. Шунинг натижасида кўпгина районларда ана шу экинларни экиш ва ҳосил планлари бажарилмаётир. Орджоникидзе района 1959 йилда сабзавот етиштиришда ҳатто 1953 йилги даражасига ҳам етаолмади. Бу йил сабзавот экини майдони 1958 йилдагига нисбатан ҳам камайиб кетди. Булар 1960 йилда тузатилиши шарт бўлган жиддий камчиликлардир.

Қишлоқ хўжалик экинларининг структурасини қайта кўриб чиқиш, бу тадбирни айниқса Тошкент шаҳри атрофидаги колхоз ва совхозларда амалга ошириш талаб этилади. Ем-хашак бўладиган экинларни экиш ва уни парвариш қилиш агротехникасини яхшилаш йўли билан ҳосилдорликни кескин ошириш мақсадга мувофиқдир. Ана шу ҳисобга сабзавот экинларини кўпроқ экиш зарур.

Шуни ҳам айтиш кераки, тайёрлов органлари ва савдо ташкилотлари колхоз ва совхозлар топширилаётган сабзавот маҳсулотларини қабул қилиб олишни таъминламаётирлар. Пункт ва базаларнинг оператив ишламаётганликлари натижасида баъзи жойларда маҳсулот бузилмоқда. Картошка, сабзавот ва қовун-тарвузни сақлаш учун моддий-техника базаси ўз вақтида, яхши тайёрлаб қўйилмаётир. Бундай камчиликларга келгусида мутлақо йўл қўймаслик керак.

Республика Қишлоқ хўжалик министрлиги ва унинг жойлардаги органлари сабзавотчилик колхоз ва совхозларига раҳбарлик қилишни тубдан яхшилашлари, янги, прогрессив агротехникани қўлланишда уларга яқиндан ёрдам беришлари, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг масъулиятини оширишлари керак.

Ҳеч шубҳа йўқки, сабзавот экувчи колхоз, совхозлар ва барча сабзавотчилар КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорлари билан қуролланган ҳолда ишлаб, 1960 йилда картошка, сабзавот ва қовун-тарвуз етиштиришни кўпайтиришда янада янги ютуқларни қўлга киритадилар.

Н. МАНГУТОВ,

Н. АРТЕМЬЕВ.

СУТ

Тошкент шаҳар, Калинин район колхоз ва совхозларида чорвачилик, айниқса сутчилик кенг ривожланган. Бу районда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳикоят Абдуллаева, донгдор сут соғувчи Бўринисо Исҳоқова сингари ўнлаб илғор сутчилар бор.

Шу илғорларнинг тажрибаси ҳақида Қодир Ғафуровнинг «Сут етиштириш тажрибалари» номли китобча чиқарилди. Бу китобчада колхозда КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорларининг бажарилиши, чорвачиликнинг қандай ўсиб бораётганлиги кўрсатилган. Бу китобда сут соғувчиларнинг расмлари, мусобақадош Москва область, Луховицкий районидан Калинин районига ўзаро текширишга келган чорвадорларнинг сут соғувчилар билан бирга олдирган расмлари бор.

Ўзбекистон давлат нашриёти 5.000 нусхада нашр этган бу китобча чорвадорлар учун фойдали қўлланма бўлиши мумкин.

Тошкент область, 4-«Вревский» совхозида наслдор қорамоллар етиштириш кенг кўламда олиб борилмоқда. СУРАТДА: бу ерда етиштирилган наслдор қорамоллар.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

ЖАМОАТНИНГ ИШИ

Б. ОХУНЖОНОВ,
Ўзбекистон КП Марказий Комитети маъмурий бўлимининг мудири.

Халқ хўжалигини ва маданиятни ривожлантириш, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини муттасил юксалтириш соғлиқни сақлаш органлари олдига ҳам катта вазифаларни қўймоқда.

Етти йилликда аҳоли соғлиғини сақлаш ва унга медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш ишларига янада катта эътибор берилади. Медицина муассасаларининг шохобчалари ва улардаги ўринлар сони анча кўпайтирилади, яна кўплаб врачлар тарбиялаб етиштирилади, дори-дармонлар ишлаб чиқариш кескин ортади.

Маълумки, юқумли касалликлар билан касалланиш кўп жиҳатдан социал-иқтисодий омилларга боғлиқдир. Бизнинг республикамизда иқтисодий ва маданий ҳаётда ниҳоятда зўр муваффақиятлар қўлга киритилгани натижасида юқумли касалликларни келтириб чиқарувчи кўпгина ноқулай шарт-шароитлар битирилди. Мамлакатимизда чечак, вабо, ришта безгак, пес сингари илгари кўп тарқалган касалликлар йўқотилди.

Совет соғлиқни сақлаш ишларидаги муваффақиятлар маданиятнинг ривожланганлиги, халқнинг меҳнат ва турмуш шароити яхшиланганлиги билан чамбарчас боғлангандир. Совет давлати медицинада профилактик чораларни ривожлантириб, аҳолига бепул медицина ёрдами бермоқда, соғломлаштириш соҳасида катта-катта тадбирларни амалга оширмоқда.

Шаҳар ва қишлоқларнинг санитария жиҳатидан обод ва озода бўлиши юқумли касалликларни йўқотишда ғоят катта аҳамиятга эгадир. Кўчалар, ҳовлилар ва уйларда, корхоналар, колхоз ва совхозларда намунали санитария тартиби ўрнатиш, касалликларнинг пайдо бўлиш эҳтимолини бартараф қилиш кечиктириб бўлмайдиган вазифалардир.

Ҳозирги вақтда юқумли касалликларга қарши курашнинг муваффақияти ҳамда республикадаги шаҳарлар ва аҳоли пунктларини санитария жиҳатидан ободонлаштириш масалалари медицина муассасаларининг ўзигагина боғлиқ бўлиб қолмай, айни вақтда умумдавлат иши, биринчи галда партия, совет, касаба союз ва комсомол органларининг, республикамиздаги барча активларнинг иши бўлиб қолди. Аҳоли, жамоатчилик, Қизил Ярим Ой жамиятининг активлари юқумли касалликларга қарши курашда актив иштирок қилмоқлари керак.

Кўп жойларда аҳоли соғлом меҳнат қилиш ва турмуш кечириш учун, кўчаларни озода сақлаш ва кўкаламзорлаштириш ишида ёппасига қатнашяпти. Бу соҳада бой тажриба орттирилди ҳам. Мирзачўл қурувчиларининг ажойиб ташаббусидан кимнинг хабари йўқ! Улар ҳар йили Янгиер шаҳрини кўкаламзорлаштирмоқдалар. Ўз шаҳрининг санитария жиҳатидан обод ва озода бўлиши учун астойдил курашаётган фарғоналиклардан ҳам ўрнак олса арзийди.

Омск шаҳар аҳолиси ўз шаҳри қиёфасини қисқа вақт ичида ўзгартириб юборганлиги матбуотда ҳикоя қилинган эди. Ҳозирги вақтда Омск боғ-шаҳарга айланди. Фақат шу йилнинг ўзида бу ерда бир неча ўнлаб километр йўл ва йўлкаларга асфальт ётқизилди, кўпгина кўчалар кўкаламзорлаштирилди, водопровод ва канализация шохобчалари кенгайтирилди. Бунга шаҳар аҳолисидан 100 мингдан ортиқ киши қатнашганлиги туфайли эришилди. Партия ва совет ташкилотлари жамоатчиликнинг ана шу ҳаракатига бошчилик қилдилар. Бу курашга медицина ходимлари ҳам қўшилиб, санитария пропагандасини авж олдириб юбордилар.

Республикамизда аҳоли яшайдиган жойларнинг санитария маданиятини ошириш учун етарли кураш олиб борилмаётганлигини кўрсатувчи фактлар мавжуд. Баъзи кишилар ана шу катта ва муҳим ишга ўткинчи бир кампания деб қарамоқдалар. Тошкент, Наманган, Самарқанд, Урганч, Нукус, Янгийўл шаҳарларида ва бошқа шаҳарларда худди шундай аҳвол вужудга келди.

Шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг кучи билан, алоҳида капитал маблағлар сарфланмаган ҳолда шаҳарларимизни боғ-бўстонга айлантириб, қайта қуриш мумкин.

Ана шу ишларнинг ҳаммасини амалга оширишда медицина ходимлари олдига катта вазифалар қўйилмоқда. Санитария пропагандасини кескин суратда яхшилаш, аҳолини соғлом меҳнатга, маданий дам олиш учун курашга тортмоқ керак. Бизнинг санитария врачларимизга давлат катта ҳуқуқ бериб қўйган, улар озодалик ва санитария маданияти учун курашда ана шу ҳуқуқдан тўлиқ фойдаланишлари керак.

Ўзбекистоннинг узоқ районларидаги қишлоқ касалхоналарига, қийин участкаларга, малакали мутахассислар жуда керак бўлган жойларга бориб ишлаш истагини билдирган тошкентлик врачлар, фельдшерлар ва ҳамширалардан катта бир группасининг ватанпарварлик ҳаракати республикадаги барча мутахассислар учун намуна бўларликдир. Ана шу ватанпарварлик интилишларини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаб, кенг ёйиш зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бу ажойиб ташаббусни маъқуллади ҳамда жамоатчиликнинг бу ҳаракатига бошчилик қилиб, уни кенг ёйишни, шу орқали қишлоқ районларини малакали кадрлар билан таъминлашни партия ва совет ташкилотларига тавсия этди. Республика, партия, совет органларининг актив ёрдами билан аҳолига медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш мақсадида 1959 йилда 97 та маъмурий бино касалхоналар ва туғруқхоналар учун берилди. Бу ишни бундан буён ҳам давом эттириш, колхоз маблағлари ҳисобига медицина ва болалар муассасалари қуришни кенг оммалаштириш керак.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон Министрлар Совети шаҳарларни ҳамда аҳоли пунктларини санитария жиҳатидан ободонлаштириш, республикада юқумли касалликларни битириш масаласи юзасидан махсус қарор қабул қилди. Бу қарорда партия, совет, касаба союз ва комсомол органларига бу муҳим масалалар билан кун сайин шуғулланиш вазифаси топширилган. Қарорда бундай моддалар бор: «Шаҳарлар ва аҳоли пунктларининг санитария ҳолатини яхшилаш учун республиканинг бутун аҳолисини сафарбар этиш, март ойини санитария озодалиги ойлиги, деб эълон қилиш, ҳафтада бир марта «соғлиқ куни» ўтказиш, июнь ва июль ойларида санитария маданияти ойликлари ўтказиш керак. Ҳовлилар ва кўчаларни, саноат корхоналарининг территориялари ва дарё, анҳор соҳилларини тозалаш юзасидан оммавий шанбалик ва якшанбаликлар мунтазам ўтказиб турилсин. Барча медицина ходимлари аҳоли пунктларини санитария жиҳатидан ободонлаштириш ишига тортилсин, медицина муассасаларининг саноат корхоналари, уй бошқармалари ва маҳалла комиссияларига оталик қилиши уюштирилиб, санитария жиҳатидан ободонлаштириш тадбирлари амалга оширилсин».

Қарорда корхона ва муассасаларнинг директорларига, уй комитетлари ва маҳалла комиссияларининг раисларига саноат объекти, муассаса, уй, квартал ва кўчанинг санитария ҳолати энг яхши бўлиши учун ташкилотчилик қилиш юкланади.

Қизил Ярим Ой жамиятининг бошланғич ташкилотлари корхона ва муассасаларда, олий ва ўрта ўқув юртларида ҳамда мактабларда санитария постлари, умумий овқатланиш корхоналари, уй бошқармалари, ётоқхоналар ва йирик уйларда эса санитария комиссиялари тузишлари керак. Бу ташкилотлар объектлар, умумий овқатланиш корхоналари, бинолар, кўчаларнинг озода бўлишини назорат қилиб боришлари ҳамда санитария қоидасини бузувчиларга қарши чора кўришлари зарур.

Аҳоли ўртасида санитария пропагандаси кенг авж олдирилмоғи лозим. «Озодалик, турмуш маданияти учун» шиори остида матбуотда мақолалар мунтазам босиб турилиши, радио ва телевидение орқали эшиттириб турилиши зарур. Ҳар ойда шаҳар ёки район бўйича «Санитария крокодили» деган сатирик газета, плакатлар, варақалар, эслатмалар ва санитария билимларини тарғиб қилувчи шиорлар чиқариб турилиши керак. Айниқса пашшага қарши қаттиқ кураш олиб бориш зарур.

Умумий овқатланиш корхоналари ва савдо муассасаларининг раҳбарларига нисбатан бу соҳада жуда қаттиқ талаблар қўйиш вақти келди.

Санитария жиҳатидан ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш, юксак санитария маданияти ўрнатиш учун кураш тобора оммавий, умумхалқ ҳаракатига айланиб бормоқда. Бу ҳаракатни кенгайтириш ва ривожлантириш, жамоатчи активларни тарбиялаш, уларни кўпайтириш, омманинг ташаббускорлигини қўллаб-қувватлаш, намунали санитария тартиби учун курашчиларнинг олдинги сафларида бўлиш — барча партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органларининг энг муҳим вазифаларидандир.

„ҚУВОНЧЛИ ХАБАР"

ЖАКАРТА, 2 январь. (ТАСС). Совет Иттифоқи ҳукумати раҳбари Н. С. Хрушчевнинг президент Сукарнонинг таклифига биноан, шу йил февраль ойида Индонезияга келиши ҳақидаги хабар бутун Индонезияга тарқалиб, ҳаммани ҳурсанд қилди. Бугун ва кеча Индонезия Республикасининг радиоси бу хабарни қайта-қайта эшиттирди.

Бугунги газеталарнинг ҳаммаси Н. С. Хрушчевнинг Индонезияга келишга рози бўлганлиги ҳақида Индонезия ташқи ишлар министрлигининг ахборотини биринчи саҳифаларида ва катта сарлавҳалар остида босиб чиқардилар. Газеталар бу воқеага бағишлаб бош мақолалар, Н. С. Хрушчевнинг портретларини чиқармоқдалар.

Индонезиянинг Совет Иттифоқи билан маданий алоқа жамияти раиси доктор Бунтаран ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: Индонезия халқи ўз юртида Н. С. Хрушчевни, улуғ социалистик давлатнинг вакилини, халқларнинг тинчлик йўлидаги жаҳон кураши авангардида бораётган кишини шодлик билан кутиб олади. Ўзаро визитлар яхшироқ, ҳамжиҳатликка эришиш ҳамда тинчлик ва дўстликни мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга. Н. С. Хрушчев худди ана шу мақсадни кўзлаб, Қўшма Штатларга муваффақиятли сафар қилди.

Мен аминманки, деб давом қилди доктор Бунтаран, бу визит натижасида индонез ва совет халқларининг дўстлиги янада мустаҳкамланади. Сизнинг бош министрингиз тажрибали давлат арбоби бўлганлиги учун, биз эришган ютуқларнинг ҳаммасини кўради, халқимизнинг совет халқига ва унинг раҳбарларига дўстона муносабатда бўлганлигини шубҳасиз, сезади, унинг меҳмондўстлигини билиб олади, унинг барча халқлар билан тинч ва дўст бўлиб яшашга қизғин интилаётганлигини кўради.

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИДА

РАССОМ АЛЬБОМИДАН

Ёш рассом А. Циглинцев яқинда Осиё, Европа ҳамда Африка мамлакатларида туристик саёҳатдан қайтди. У, Туркияда, Ироқ, Франция, Италия ва Бирлашган Араб Республикасида бўлди. Рассом ўз альбомларини янги суратлар билан тўлдириб қайтди. Бугун биз рассомнинг Бирлашган Араб Республикасида олган суратларидан бир нечасини ёритмоқдамиз. Сиз юқоридан суратда, ўнгда — Қоҳира шаҳрининг марказий кўчаларидан бирини, чапда эса — араб кишисини, ўртада — Қоҳира кўчаларидан бирида майда савдогарни, пастда — Хеопс пирамидалари ёнидаги манзарани кўрасиз.

ОСИЁ МАМЛАКАТЛАРИГА САФАР

ПРАГА, 2 январь. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлиги хабар беради: Ҳиндистон, Индонезия, Камбоджа ва Вьетнам Демократик Республикаси парламентларининг таклифига биноан, Чехословакия Миллат мажлисининг делегацияси расмий визит билан 2 январда шу мамлакатларга жўнаб кетди. Делегацияга Миллат мажлисининг раиси Зденек Фирлингер бошчилик қилмоқда.

ИРОҚДА СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАРГА РУХСАТ

БАҒДОД, 2 январь. (ТАСС). Кеча кечқурун Ироқ бош министри Қосим маҳаллий журналистлар учун матбуот конференцияси ўтказди. У матбуот конференциясида мамлакатда партиялар ва ташкилотларнинг фаолиятига рухсат берувчи янги қонунни ўқиб эшиттирди. Бу қонун ўша куни Олий революцион кенгаш ва Министрлар Совети томонидан маъқулланди. Қонун 6 январда — ўтиш даври тугайдиган кундан бошлаб кучга киради.

Шу қонунга мувофиқ, партиялар ва сиёсий жамиятларнинг фаолияти мамлакатнинг мустақиллигига, унинг миллий бирлигига, республика режимига, «демократик система талаблари»га хилоф бўлмаслиги лозим. Партиялар ўз фаолиятлари билан мамлакатдаги турли миллатлар, динлар ва мазҳабларнинг намояндалари ўртасида ихтилоф туғдирмасликлари лозим, улар махфий мақсадларни кўзламасликлари, уларнинг фаолияти республика қонунларига хилоф бўлмаслиги лозим.

«МАТБУОТ УЧУН ОҒИР ЙИЛ»

ИСТАМБУЛ, 2 январь. (ТАСС). «Жумҳурият» газетаси ўтган йилнинг якунлари ҳақида қуйидагиларни ёзади: Ўтган йил «Туркия матбуоти учун энг оғир йил бўлди», 1959 йилни «нашр этишни тақиқлаш йили, журналистларни суд қилиш йили деб аташ мумкин. Йил давомида газеталар тўрт марта бўш саҳифалар билан чиқишга мажбур бўлди. 61 журналист жами 48 йил ва 10 ой қамоқ жазосига ҳукм қилинди ва уларга 210 минг лира штраф солинди».

САНАНИКОНЕ ИСТЕЪФО БЕРДИ

НЬЮ-ЙОРК, 31 декабрь. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентлиги мухбирининг Вьентьяндан билдиришича, бугун Лаос ҳукуматининг бош министри Фуи Сананиконе истеъфо берган. Мамлакатда ҳокимият қуролли кучлар қўлига ўтган.

ФРАНЦИЯ АҲОЛИСИ 45 МИЛЛИОН

ПАРИЖ, 2 январь. (ТАСС). Расмий маълумотларга кўра, 1960 йил 1 январда Франция аҳолисининг сони 45 миллион 355 минг кишини ташкил этган.

Тошкент область меҳнаткашлари Пахта байрамини зўр тантана билан ўтказмоқдалар. Шу муносабат билан Орджоникидзе районидаги Қибрай қишлоғида катта улоқ бўлди. Бу халқ томошасига район колхозларининг энг моҳир улоқчилари қатнашдилар. СУРАТДА: улоқ талашиш.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси)

„Гауя" радиоприёмниги

А. С. Попов номидаги Рига заводининг конструкторлари ажойиб чўнтак радиоприёмниги яратдилар. Радиоприёмник ўрта ва узун тўлқинларда ишлаб, деярлик барча мамлакатлардан бериладиган эшиттиршни қабул қила олади. Приёмникда одатдаги радиолампа ўрнига нимўтказгичдан фойдаланилган.

Янги радиоприёмник Латвиядаги энг гўзал Гауя дарёси номи билан аталган.

МАДАНИЯТ УНИВЕРСИТЕТИДА

Тошкентдаги Охунбобоев номли шаҳар хотин-қизлар клубида ташкил этилган маданият университетининг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди. Унда атоқли ўзбек шоири Ҳамид Олимжон туғилган куннинг 50 йиллигига бағишланган адабий кеча ўтказилди.

Кечада шоир Шукрулло, Ғайратий, Ўрта Осиё Давлат университети ва кечки педагогика институтининг студентлари Ҳамид Олимжон хотирасига бағишлаб ёзган шеърларини ўқидилар.

Кеча охирида хотин-қизлар маданият уйининг ҳаваскорлари концерт кўрсатдилар.

„ПАХТАКОР" КИМЛАР БИЛАН ЎЙНАЙДИ?

ФУТБОЛ

СССР биринчилиги учун ҳар йили ўтказиладиган футбол мусобақаларининг тартиби ўзгартирилиб, «А» классидаги командалар сони 12 тадан 22 тага кўпайтирилганлиги барча футбол ишқивозларини хурсанд қилди. Тошкентнинг «Пахтакор» командаси ҳам 1960 йилдан бошлаб «А» классида ўйнайбошлайди. Биринчи эшелондаги 22 та команда икки группага бўлинган. Мухбиримиз Ўзбекистон ССР Спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи советининг раиси ўртоқ А. Мухамедовга мурожаат қилиб, «Пахтакор» қайси командалар билан ўйнаши ва унинг состави ҳақида маълумот беришини сўради.

— «Пахтакор» командаси биринчи эшелондаги энг кучлилар сафига тушди, — дейди ўртоқ Муҳамедов. — Тошкентлик футболчилар Москванинг «Динамо», Ростовнинг Ҳарбий округ спорт клуби, Тбилисининг «Динамо», Москванинг «Торпеда», Ленинграднинг «Зенит», Кишиневнинг «Молдова», Харьковнинг «Авангард», Ереваннинг «Спартак», Риганинг «Даугава» ва Таллиннинг «Калев» командалари билан беллашади. Иккинчи группага эса қуйидаги командалар кирди: «Спартак» (Москва), Мудофаа министрлигининг марказий спорт клуби (Москва), «Динамо» (Киев), «Локомотив» (Москва), «Крилья Советов» (Куйбишев), «Шахтёр» (Сталино), «Адмиралтеец» (Ленинград), «Ғайрат» (Олмаота), (Нефтяник» (Боку), «Белорус» (Минск) ва «Спартак» (Вильнюс).

Кузда ҳар икки группадан олдинги уч ўринни эгаллаган командалар икки даврада мусобақа ўтказадилар ва ана шу мусобақада ғолиб келган команда чемпион номини олади.

Биз «Пахтакор» командасининг составини аниқлаб чиқдик. Республикамизнинг спорт шарафини ҳимоя қилишда Пшеничников, Климов, Козенков. Виткалов, Азизхўжаев, Юсупов, Суюнов, Таджиров, Шарипов, Қориёқубов, Стулов, Тазетдинов, Семенов, Қаҳҳоров, Тимохин, Красницкий, Беляков, Моторин, Тихонов, Раҳматуллаев, Абдураимов, Фозиловлар қатнашади. Беш—олти кун орасида бошқа шаҳардаги командалардан бир неча талантли футболчилар келиши кутилмоқда. Бу ўйинчиларни ҳам «Пахтакор» командаси составига киритишни мўлжаллаб турибмиз. Команданинг старший тренери ҳам тасдиқланди. «Пахтакор» футболчиларига Александр Келлер старший тренерлик қилади. Ўртоқ Келлер бундан олдин Киров шаҳрининг «Динамо» командасига тренерлик қилиб, ўзининг моҳир тарбиячи эканлигини кўрсатган. Биз янги тренердан кўп нарсаларни кутмоқдамиз.

А. ГРУШЕВСКИЙ — СПОРТ МАСТЕРИ

Яқинда Тошкентда тамом бўлган Осиё мамлакатлари Халқаро шахмат турнирининг ғолиби тошкентлик шахматчи А. Грушевскийга СССР спорт мастери деган фахрли унвон берилди. (ЎзТАГ).

Каникул кўнгилли ўтмоқда

Тошкентдаги Островский номли пионерлар саройи шу кунларда жуда гавжум. Янги йил либосига бурканган арча атрофида қувноқ болалар қўшиқ айтиб, рақс тушмоқдалар. Деворлардаги рус, ўзбек ва бошқа халқлар эртаклари асосида ишланган расмлар залга худди эртак қаҳрамонларини олиб келгандек.

Пионерлар саройида болаларнинг қишки каникулларини шод ва хуррамлик билан ўтказиш учун катта маблағ ажратилди. Янги йил арча байрами янада мароқли ва завқли ўтиши учун каникул плани ҳам жуда ранг-баранг тузилган. Янги йил кунларида ҳар куни арча байрами бўлади. Кинофильмлар кўрсатилади, республика қўғирчоқ театри артистлари иштирокида томошалар ва турли-туман ўйинлар уюштирилади.

Ўқувчилар каникул кунларида коллектив равишда Охунбобоев номли ёш томошабинлар театрида кўрсатилаётган «Ҳаёт йўли», «Конёк горбунок» ва бошқа шу каби спектаклларни кўрадилар. Тарих ва табиат музейига, ҳайвонот боғига борадилар, шаҳарнинг ишлаб чиқариш корхоналарига экскурсия қиладилар.

Пионерлар кўчма арча билан Чирчиқ шаҳрига, Ўрта Чирчиқ районига меҳмонга ҳам борадилар. Каникулнинг охирги кунларида ёзувчи, олим, ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашадилар.

Пионер ва ўқувчиларнинг қишки каникули шубҳасиз кўнгилли ўтади.

Ю. ЗИЁДОВ.

Тошкент янгиликлари

▲ Тошкент тўқимачилар маданият саройида «ДКТ — фильм» (тўқимачилар маданият саройи фильми) студияси ташкил қилинди. Ишчи актерлар коллективига М. Горький номли театрнинг артисти Н. Хлибко раҳбарлик қилаётир.

Улар тўқимачилар ҳаётидан фильм яратдилар. Бу фильмни яратишда читга гул босиш фабрикаси М. Ҳасанов, техник А. Викторов актив қатнашдилар.

«ДКТ — фильм» маҳсулоти кўрикдан ўтказилди.

▲ «Буревестник» спорт жамияти шаҳар студентларининг мусобақасини ўтказди. Бунга 12 эрлар, 12 хотин-қизлар командаси қатнашди. Ўрта Осиё политехника институти волейболчи хотин-қизлари тўқимачилик институти студентлари билан ўйнадилар.

БУГУН ТЕЛЕВИЗОРДА

12.00 — Ўзбек тилида «Қўли гул бола» деган телеинсценировка ва мультипликацион фильмлар. 19.30 — Ўзбек тилида «Етти йиллик Узбекистон рассомлари ижодида» деган эшиттириш. 19.50 — Киножурнал. 20.00 — Ўзбек тилида врач маслаҳати. 20.15 — Сўнгги ахборот. 20.35 — «Василий суриков» деган бадиий фильм.

ПРАВДА ВОСТОКА

Тошкент тўқимачилик комбинати коллективи янги йилда газламанинг ассортиментини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун кураш бошлади. Бу сонда ана шу ҳақда материаллар берилади. В. Адамовичнинг Фарғонадан юборган мақоласида район партия конференцияларида коммунистларнинг юксак активлиги ҳикоя қилинади. Бир қанча материаллар пахта байрамига бағишланган.

ЎЗБЕКИСТОНИ СУРХ

Бош мақола КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми якунларига қаратилган. Иккинчи, учинчи ва тўртинчи бетларда ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС Марказий Комитетининг Пленумида сўзлаган нутқининг давоми босилган. Шунингдек М. Ҳусаиновнинг «1963 йил ҳисобига» сарлавҳали репортажи ёритилган.

Редактор И. РАҲИМОВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/I да кундуз **Оқпадар**, кечқурун **Ҳуррият**, 5/I да кундуз **Ганг дарёсининг қизи**.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/I да кечқурун **Маскарад**, 5/Iда кундуз **Евгений Онегин**, кечқурун **Флория Тоска**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/I да кундуз **Оқ нилуфар**, кечқурун **Азиз ва Санам**, 5/I да кундуз **Фарғона ҳикояси**, кечқурун **Равшан ва Зулхумор**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 10/I гача **Арча «Айиқлар цирки» иштирокида катта байрам томошалари.** Томошалар кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да бошланади.

КИНО

Қонун — қонундир — «Ватан», «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун).

Бир қирувчининг тарихи — СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли. «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Пепик ва маймоқ Брумло — «ВАТАН» (эрталаб соат 10-20 минутда).

Овчилар — СОБИР РАҲИМОВ номли (эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да).

ҲАРБИЙ СИР — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10-20 минутда).

Насриддин Хўжандда — НАВОИЙ номли (кундуз соат 3-20 минутда).

Болалар — «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 2да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да), «СПУТНИК» (кундуз 12 ярим, 2 ярим 4 ярим ва кеч 7 яримда).

Алангали йиллар — «ИСКРА» (кундуз соат 4 да).

Калта шим кийган одам — «ИСКРА» (кеч соат 10 яримда).

Фарзандлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 4 да).

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА

10 январгача қўйиладиган спектаклларнинг

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

4/I да — кечқурун **Маскарад**.

5/I да — кундуз **Евгений Онегин**, кечқурун **Флория Тоска**.

6/I да — кундуз **Оққуш кўли**.

7/I да — кундуз **Орзу**, кечқурун **Чио-Чио-Сан**.

8/I да — кундуз **Доктор Айболит**, кечқурун **Дилором**.

9/I да — кундуз **Жизель**, кечқурун **Трубадур**.

10/I да—кундуз **Маскарад**, кечқурун **Майсаранинг иши**.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

4, 5, 6, 7, 8, 9 ва 10 январда

ЁШЛАРНИНГ

ЯНГИ ЙИЛ КЕЧАЛАРИ

Программада: Ўзбекистон эстрада оркестрининг концерти, арча атрофида танца, ўйинлар, аттракционлар, викториналар.

Кеч соат 8 да бошланади. Билетлар театр кассасида кундуз соат 2 дан сотилади. Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1960 йилга ёздирилган

ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРНИ

БОШҚА АДРЕСГА КУЧИРТИРИШ ИШЛАРИ

обуначининг илгари турган жойлари алоқа бўлимида

РАСМИЙЛАШТИРИЛАДИ.

Бирлашган нашриёт.

1960 йил 14 январь кундуз соат 2 яримда, В. И. Ленин номли Ўрта Осиё давлат университети физика-математика факультетининг илмий совети мажлисида (К. Маркс кўчаси, 32-уй, 51-аудитория) қуйидагилар физика-математика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Л. М. Артюшенко: «Интегро-дифференциал тенгламаларнинг баъзибир класси учун деярли даврий ечимларнинг мавжудлик шартлари ҳақида» деган темада.

Д. М. Груз: «Аналитик ва аналитик бўлмаган ўнг томонли дифференциал тенгламалар учун биринчи группа махсус нуқталарни текшириш» деган темада.

Диссертациялар билан университетнинг асосий кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 8-уй).

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигининг Тошкент шаҳар, Западная кўча 5-уйдаги

3-автобазаси тугатилади

Даъволар шу эълон чиққан кундан бошлаб икки ҳафта ичида қабул қилинади.

Ҳамза кўчаси, 2-тупик, 8-уйда турувчи **Абдусамат Абдурашидовнинг** С. Раҳимов кўчаси, Қорасоч проездида турувчи Нури Абдурашидовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 3-участка халқ судида кўрилади.

Самарқанд дарвоза кўча, Дарвоза проезд, 6-уйда турувчи **Нурмат Ҳожимуҳамедовнинг** М. Уйғур кўчаси, Чақириқ проезд, 4-уйда турувчи Раҳбар Сулаймоновадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 1-участка халқ судида кўрилади.

АТТЕСТАТЛИ ЁШЛАР—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА!

Е. ИСМОИЛХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Советги ҳузуридаги Ишчиларни ташкилий тўплаш ва ишга жойлаштириш бошқармасининг бошлиғи

СССР Олий Совети «Мактабларнинг ҳаёт билан алоқасини мустаҳкамлаш ва мамлакатда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисида» қонун қабул қилганига салкам бир йил бўлди. Бу давр ичида совет мактаблари ҳаётида катта ўзгаришлар юз берди. Мактабларни қайта қуриш ёшлар таълимини коммунистик қурилиш практикаси билан узвий боғлаб олиб боришдек олижаноб вазифани ҳал қилиб берди. Бу эса халқ хўжалигимизга кадрлар етиштириб беришда муҳим воситалардан бири бўлмоқда.

Етти йиллик планига кўра халқ хўжалигининг турли соҳаларида банд бўлган кишилар 12 миллионга етказилиши керак. Бу асосан ўрта мактабларни тамомлаб чиқаётган ёшлар ҳисобига тўлатилади.

Халқ маорифи системасини қайта қуриш республика партия, совет, комсомол ва жамоат ташкилотлари олдига жуда катта вазифалар қўйди. Булардан энг муҳими ўрта мактабни тамомлаб чиққан ёшларни ишга жойлаштиришдир.

Яқин вақтларгача ёшларни ишга жойлаштириш ва уларга ишлаб чиқариш таълими бериш вазифаси билан турли ташкилотлар шуғулланиб келди. Бу эса ёшларни ишга жойлаштиришни тўла ҳисобга олиш ва ишлаб чиқаришда уларнинг қандай ишлаётганликларини муттасил контроль қилиш имкониятини бермас эди.

Ёшларни ишга жойлаштиришнинг бу тартиби мактабнинг ҳаёт билан алоқасини мустаҳкамлаш соҳасида ҳам жиддий бурилиш ясаш имкониятини бермайди. Шунинг учун турмуш ёшларни ишга жойлаштириш соҳасидаги масалани тубдан қайта қуришни талаб қилди. Бунда Москва шаҳар, Октябрь районининг бу соҳадаги тажрибаси ибратлидир.

Москва шаҳар, Октябрь район ижроия комитети қошида ёшларни ишга жойлаштириш бўйича махсус комиссия тузилган. Бу комиссия составига район ижроия комитети ходимларидан ташқари райондаги турли саноат корхоналари ва муассасаларининг вакиллари ҳам киритилди. Ёшларни ишга жойлаштириш бўйича тузилган бу комиссия қўлида райондаги ўрта мактабларни тамомлаётган барча ўқувчиларнинг рўйхати ва уларнинг адреслари бор. Мактабларда имтиҳонлар тугаши билан комиссия аъзолари саноат корхоналари ва қурилишларнинг вакиллари иштирокида ўрта мактабларда ўқувчилар билан учрашувлар ўтказадилар. Комиссия ўз ишини шу билангина чеклаб қўймайди. У ёшлар нинг ишлаб чиқаришда қандай ишлаётганликлари билан мунтазам қизиқади, корхоналар билан яқиндан алоқа ўрнатган. Бу ташаббус туфайли ўрта мактабларни тамомлаб чиқаётган ёшларнинг аксарияти етуклик аттестати билан ишлаб чиқаришга бормоқда. Ўтган йили Ўзбекистондаги умумий таълим мактабларини неча ўн минг йигит ва қиз тамомлаб чиқди. Уларнинг кўпи ҳозир турли корхоналарда ишламоқда. Етти йиллик мобайнида эса республика мактабларини юз минглаб бола тамомлаб чиқади. Булар ишлаб чиқаришга боришлари керак.

Ўзбекистон ҳукумати Москва шаҳар, Октябрь район ижроия комитетининг ана шу ажойиб ташаббусини маъқуллаб, ўтган йили август ойида ёшларни ишга жойлаштириш ва уларнинг ишлаб чиқариш таълимини тартибга солиш масаласи бўйича махсус қарор қабул қилди. Бу қарорда ёшларни ишга жойлаштириш ва ишлаб чиқариш таълими юзасидан шаҳар ва район ижроия комитетлари қошида махсус комиссиялар тузиш зарурлиги кўрсатилган. Бу комиссиялар составига ижроия комитетларининг ходимлари, жамоат ва касаба союз ташкилотларининг вакиллари, халқ маорифи бўлимлари, шунингдек йирик саноат корхоналари ҳамда қурилишлардаги кадрлар бўлимларининг мудирлари киради. Улар ёшларни ишга жойлаштириш масаласи билан шуғулланадилар.

Ёшларни ишга жойлаштириш комиссияларига жуда катта масъулият юкланган. Улар вақт-вақти билан саноат корхоналари, қурилишлар ва бошқа ташкилотларнинг ёшларни ишга қабул қилишга тайёргарлиги ва ишлаб чиқариш таълимининг аҳволи билан танишиб турадилар. Комиссиялар ёшларни Ўзбекистон ССР Министрлар Советги қошидаги ёшларни ишга жойлаштириш бошқармасининг путёвкаси билан ишга жўнатади.

Ҳозир жуда кўп шаҳар ва район ижроия комитетлари қошида ёшларни ишга жойлаштириш бўйича комиссиялар тузилди ва уларнинг дастлабки иш фаолиятлари яхши натижалар бермоқда.

Етуклик аттестати билан ишлаб чиқаришга келаётган ёшлар пухта назарий билим билан қуролланганлар. Бинобарин, улар саноат корхоналари ва қурилишларда шунингдек бошқа ташкилотларда турли касб ва мутахассисликни осонлик билан ўзлаштирмоқдалар. Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши лампа заводининг иш тажрибаси ана шундан далолат беради. Завод ўтган йили ўрта мактабларни битирган 200 дан ортиқ кишини ишга қабул қилиб олди. Улар учун махсус цех очди. Ўрта маълумотли ёшлар электр лампаси тайёрлаш касбини 2—3 ой мобайнида ўргандилар.

1959 йилда ўрта мактабларни тамомлаб чиққан ўқувчиларнинг каттагина қисми Беговотдаги металлургия заводига ишга бордилар. Шуни кувонч билан айтиш керакки, бу ёшлар металлургларнинг жуда мураккаб касбларини қисқа фурсат ичида пухта ўзлаштириб олдилар, эндиликда улар ишлаб чиқаришда ажойиб натижаларга эришмоқдалар. М. Пирматов, В. Писарев, М. Ибодуллаев ва бошқа ўнлаб ёшлар кундалик топшириқни ошиғи билан бажармоқдалар.

Бундай мисоллар республикада оз эмас. Республика халқ хўжалигининг барча соҳаларида: саноатда, қурилиш корхоналарида, колхоз ва совхозларда, МТС ва РТСларда, транспорт ва алоқа бўлимларида, хуллас ҳамма ерда етуклик аттестати билан ишлаб чиқаришга борган ёшлар катта муваффақият билан меҳнат қилмоқдалар.

Бу фактлар ёшларни ишга жойлаштириш бўйича тузилган комиссиялар саноат корхоналари ва қурилишларни ишчи кадрлар билан таъминлашда жуда катта роль ўйнаётганликларини кўрсатади.

Шуни ҳам айтиш керакки, Ўрта мактабни тамомлаб ишлаб чиқаришга кириб келаётган ёшларимиз фақат ишлаб чиқариш жараёнларини ўзлаштириш билангина кифояланиб қолаётганлари йўқ. Улар прогрессив иш методларини, илғорлар тажрибасини кенг оммалаштиришда актив қатнашмоқдалар. Етуклик аттестати билан ишлаб чиқаришга келган ёшлар коммунистик меҳнат бригадаларига қўшилиб, юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Ёшларни ишга жойлаштириш бўйича тузилган жуда кўп комиссиялар ўз олдиларида турган вазифага масъулият билан қараб, бу ишга кенг жамоатчиликни жалб қилмоқдалар. Бу эса ўрта мактабларни ўтган ўқув йилида тамомлаб чиққан ёшларнинг деярлик ҳаммасини ишга жойлаштириш имкониятини берди. Бироқ, шу илғор комиссияларнинг иш тажрибалари кенг оммалаштирилаётгани йўқ.

Ёшларни ишга жойлаштириш бўйича тузилган комиссияларнинг айримлари ўз ишларини ҳозирги кун талаблари даражасига кўтараолмаётирлар. Фарғона областидаги Охунбобоев, Киров, Олтиариқ ва бошқа айрим районларда, область ижроия комитетининг қарори бўлишига қарамай, ҳануз ёшларни ишга жойлаштириш комиссиялари тузилмаган. Шу районлардаги ўрта мактабларни тамомлаб чиқаётган ва ўқишни ташлаб кетган ёшларнинг ишга кириши ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Республиканинг айрим шаҳар ва районларидаги ёшларни ишга жойлаштириш комиссиялари фақат қоғоздагина бор, улар ёшлар ўртасида ҳеч қандай иш олиб бормаётирлар.

Ёшларни ишга жойлаштириш масаласига бу даражада бефарқ қараш ярамайди. Бу ишга кундалик амалий раҳбарликни кучайтириш, ёшларни ишга жойлаштириш комиссиялари тузилмаган жойларда бундай комиссияларни тез фурсат ичида тузиш, мавжуд комиссияларнинг ишларини жонлантириш, уларнинг ишларидаги нуқсонларни тезда бартараф этиш, саноат корхоналари, қурилишлар ва бошқа корхоналар билан мустаҳкам алоқа ўрнатиш ижроия комитетларининг энг муҳим вазифасидир. Ижроия комитетлари корхоналар ва ташкилотлар ёшларни ишга қабул қилиш ва ишлаб чиқариш таълими планини қай даражада бажараётганлигини ҳамиша контроль қилишлари керак. Шунингдек улар ҳар бир шаҳар ва районда ёшлардан неча киши ишга кирмай қолганлигини аниқлашлари ва тез фурсат ичида уларни ишга жойлаштиришлари керак.

Ёшларни ишга жойлаштириш комиссияларининг ишини шундай ташкил этиш керакки, токи ишга қобилиятли ёшларимиздан бирортаси ҳам фойдали меҳнатдан четда қолмасин. Шундагина биз республикада ёшларни ишга жойлаштириш вазифасини тўла ҳал эта оламиз.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: партия турмуши ва маҳаллий матбуот — 27604, Пропаганда ва чет эл ҳаёти — 31226, Совет қурилиши — 27604, Қишлоқ хўжалиги — 34455, Саноат — 34524, Адабиёт ва санъат — 32036, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34524, Маҳаллий ахборот — 34780, Оммавий ишлар ва хатлар — 39005. Секретариат — 33469, 32347. Эълонлар — 28142, Коммутатор — 36334, 33262.

Р. 02502. «Қизил Узбекистон», «Правда Востока» ва «Узбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А—№ 2